

VETER

1. KONFERENCA ZA MALA IN SREDNJA PODJETJA (MSP)
- MEMORANDUM PTZ

4 - 8

Junija 2014 - prvo srečanje delegatov evropskega
združenja trgovskih agentov v Sloveniji (IUCAB)

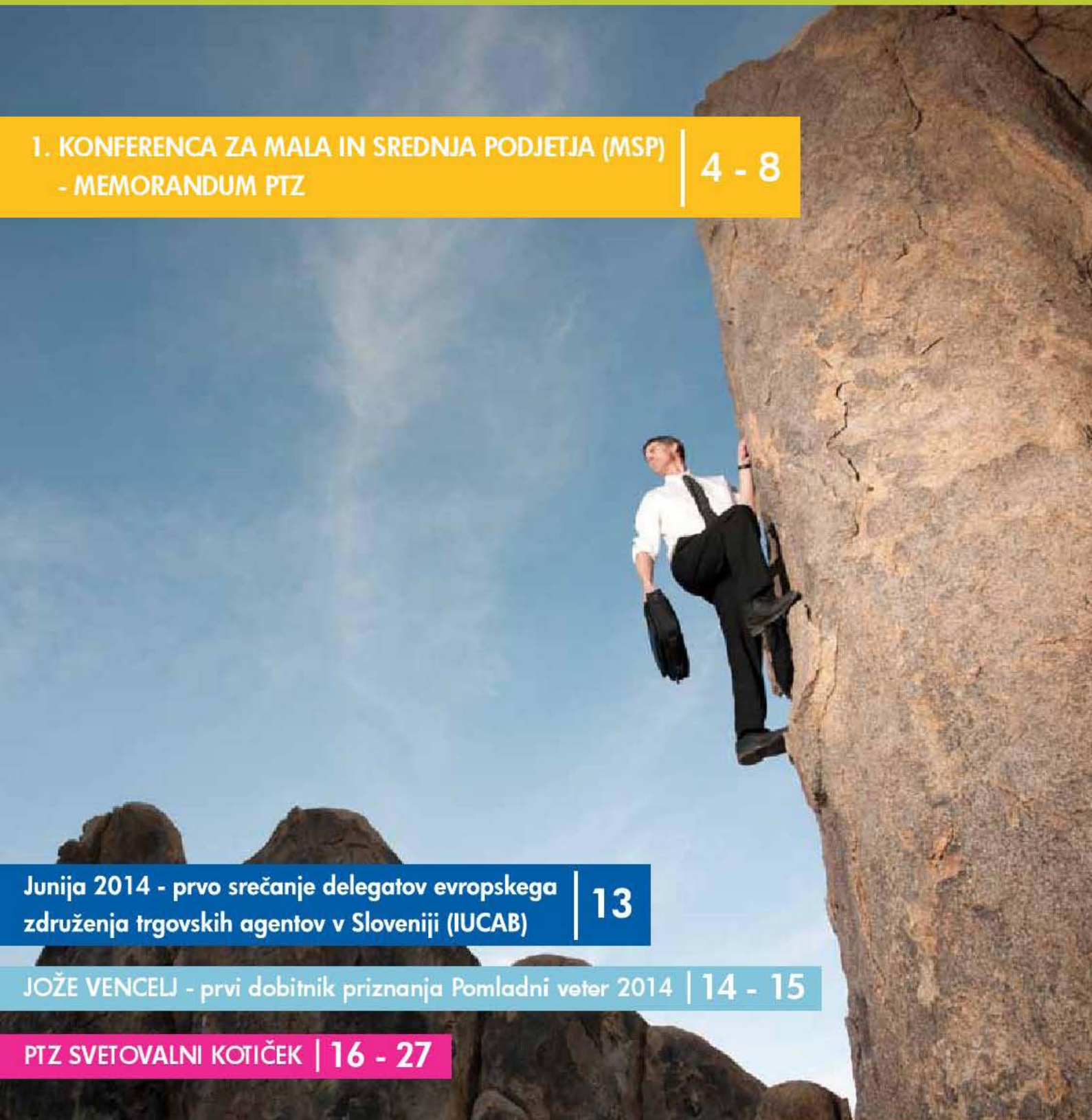
13

JOŽE VENCELJ - prvi dobitnik priznanja Pomladni veter 2014

14 - 15

PTZ SVETOVALNI KOTIČEK

16 - 27

Brez njih ni prihodnosti

Pomen malih in srednjih podjetij za inovativen gospodarski zagon in vloga MSP odposlanca

mag. SABINA KOLEŠA, generalna direktorica Direktorata za podjetništvo in konkurenčnost, MSP odposlanca, MGRT

Pomen podjetništva ter malih in srednjih podjetij za gospodarski zagon in ustvarjanje novih delovnih mest je nedvoumen. Mala in srednja podjetja so vir idej, inovacij in razvoja ter so zato ključna pri zagotavljanju gospodarske rasti. V Evropski uniji je okoli 23 milijonov malih in srednje velikih podjetij (MSP), kar je 98 % vseh podjetij v EU. V Sloveniji je struktura podobna, saj je od 160.000 podjetij kar 99,8 % MSP, ki zagotavljajo več kot 70% oz. 566 000 delovnih mest v gospodarstvu.

Evropska unija je že pred leti namenila posebno pozornost predvsem malim podjetjem ter sprejela Akt za mala podjetja, ki predstavlja ukrepe za spodbujanje MSP v okviru desetih načel, kjer je bistvenega pomena načelo »najprej pomisli na male«. V okviru ukrepov za spodbujanje MSP so posebej izpostavljena štiri področja: dostop do finančnih virov, odprava administrativnih ovir, spodbujanje podjetništva in dostop do trgov.

Dokument opredeljuje tudi MSP odposlanca, to je povezovalca med MSP in politikami in programi na EU in nacionalni ravni. Kot MSP odposlanca se zavzemam za pridobivanje pobud malih in srednje velikih podjetij glede sprememb politik,

zakonodaje in programov, strukturiran dialog z deležniki iz okolja ter informiranje zbornic o novostih, ki zadevajo mala in srednja podjetja.

Eden pomembnejših projektov, ki smo si ga na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo zastavili skupaj z Ministrstvom za notranje zadeve, je uveljavitev presoje vplivov predpisov na gospodarstvo, to je tako imenovanega MSP testa v letu 2015. Na ta način bomo lahko oblikovali učinkovito poslovno okolje za razvoj podjetništva in podporo domačim in tujim investitorjem. K temu bo zagotovo pripomogla tudi usmeritev države, da vzpostavi celovito podporno okolje – z objavo vseh pomembnih poslovnih informacij in e-postopkov na enem mestu, na eni strani in oblikovanjem enotnega finančnega podpornega okolja, kjer gre za povezavo ukrepov različnih resorjev in spremljavo le-teh z enega mesta, na drugi strani. Ugotavljamo namreč, da je ugoden dostop do finančnih virov še vedno eden ključnih izzivov za MSP in njihov nastop na globalnih trgih. V okviru t.i. enotnega finančnega podpornega okolja oz. spodbujevalne razvojne platforme bomo - s ciljem doseganja sinergijskih učinkov za zagon gospodarstva - združevali ne le slovenske, ampak tudi EU vire (strukturne sklade, programa Obzorje 2020 in COSME). Spremenjena gospodarska in finančna situacija je namreč prisilila ne le podjetja, temveč tudi državo k bolj inovativnim storitvam.

Zavedamo se, da ne glede na fazo razvoja podjetja potrebujejo celovite ukrepe. Poleg ugodnega financiranja podjetja potrebujejo tudi vsebinsko podporo (mentorstvo), promocijo in nenazadnje infrastrukturo. S celovitim pristopom spodbujanja nastajanja in razvoja inovativnih podjetij in globalne rasti klasičnih podjetij smo v Sloveniji sposobni zagotoviti stabilno gospodarsko rast in ustvarjanje novih delovnih mest.

Zato pozdravljam promocijske in informativne dogodke kot je 1. MSP konferenca z željo, da preraste v tradicionalni dogodek na področju podjetništva.

KAZALO

02 UVODNIK

03 TU SMO ZA VAS

04 1. KONFERENCA ZA MALA IN SREDNJA PODJETJA (MSP) - MEMORANDUM PTZ

09 IZ DELA PTZ, SEKCIJ IN ZDRUŽENJ

12 NAPOVEDUJEMO

14 POMLADNI VETER 2014

16 PTZ SVETOVALNI KOTIČEK

STRAN 14:

Prva podelitev priznanja
POMLADNI VETER 2014

Kdo smo in kaj počnemo?

► **mag. Vida KOŽAR**

Direktorica

Telefon: 01 5898 315

E-pošta: vida.kozar@gzs.si

► **Polona MEŽAN**

Samostojna svetovalka

Področje dela: trgovina, Združenje malih trgovcev Slovenije, Združenje trgovcev mesta Ljubljane, Sekcija za pospeševanje nabave, Združenje trgovskih agentov Slovenije, Združenje proizvajalcev in distributerjev medicinskih pripomočkov SLO - MED

Telefon: 01 5898 103

E-pošta: polona.mezan@gzs.si

► **Blanka GABERC KOTNIK**

Svetovalka

Področje dela: tajništvo PTZ, informacije v zvezi s sejmi, Sekcija refleksoterapevtov, Združenje laboratorijske zobne protetike Slovenije, Sekcija holistov, Sekcija izvajalcev dezinfekcije, dezinskcije in deratizacije, Sekcija jezikovnih centrov, Sekcija plesnih šol

Telefon: 01 5898 312

E-pošta: blanka.gaberc@gzs.si

► **Helena MATOH**

Samostojna svetovalka

Področje dela: Združenje šol vožnje, Sekcija pooblaščenih trgovcev in serviserjev z motornimi vozili, Združenje zavarovalnih posrednikov Slovenije, priprava e-novic PTZ

Telefon: 01 5898 335

E-pošta: helena.matoh@gzs.si

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Podjetniško trgovska zbornica

**GLAS DROBNEGA
GOSPODARSTVA
OD LETA 1979**

Dimičeva | 3, 1504 Ljubljana

T: 01/58 98 312

F: 01/58 98 317

ptz@gzs.si

www.gzs.si/ptz

MEMORANDUM GZS - PODJETNIŠKO TRGOVSKE ZBORNICE "NAJPREJ POMISLI NA MALA IN SREDNJA PODJETJA - TUDI V OBDOBJU FINANČNE KRIZE«

V EU je okoli 23 milijonov malih in srednjih podjetij (MSP), kar predstavlja skoraj 99 % vseh podjetij v EU. Ta podjetja zagotavljajo prek 100 milijonov delovnih mest in so hkrati bistven vir inovacij in razvoja, zato imajo ključno vlogo pri gospodarski rasti, socialni koheziji in konkurenčnosti evropskega gospodarstva. V Sloveniji je struktura podobna, saj je od 160.000 podjetij kar 99,8 % MSP, ki zagotavljajo več kot 70% oz. 566 000 delovnih mest v gospodarstvu, za primerjavo navajamo nekaj podatkov :

- nadpovprečno število podjetij (MSP-jev) na prebivalca v Osrednji Sloveniji in Obalno-kraški regiji,
- glavna podjetja so v storitveni dejavnosti, še posebej v trgovini in strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnostih,
- 4% več podjetij 2012/2010; 32 % več mikro družb z 0 zaposlenimi, 0,8 % manj mikro družb (1-9 zaposlenih), 6,8 % manj srednjih podjetij,
- **kar 20 % podjetij (MSP) brez zaposlenega**, 100.000 mikro podjetij zaposluje 164.000 oseb, 5.190 malih podjetij zaposluje 101.000 oseb, 1.100 srednjih podjetij zaposluje 112.000 oseb,
- skupaj 5,3 % manj zaposlenih v MSP 2012/2010,
- nadpovprečna dodana vrednost malih in srednjih podjetij, podpovprečna v mikro podjetjih,
- povprečni neto izid na (samo)zaposlenega je 533 EUR, pol manj od povprečja.

Kriza je prizadela vse sektorje gospodarske dejavnosti. Vendar pa posledice niso bile homogeno razporejene in trendi v državah članicah EU so različni. Letno poročilo evropskih MSP 2012/2013 kaže, da so MSP-ji v deželah z zdravimi strukturnimi značilnostmi relativno lažje prenesla težave krize in bodo po pričakovanjih okrevala hitreje kot primerljive skupine v drugih državah. MSP-ji v državah,

Katrina Zarina

iz latvijske zbornice je spregovorila o uvedbi poenostavljenega davčnega sistema v Latviji, ki je vzpodbudil tamkajšnjo rast mikro podjetij. T.i. *micro company tax (MCT)* v višini 9% prometa plačujejo tista mikro podjetja, čigar promet ne presega 100.000 evrov letno, imajo do 5 zaposlenih, mesečni dohodek zaposlenih pa ni višji od 720 evrov. MCT med drugim zajema obvezne prispevke za socialno varnost, dohodnino in davek od dohodkov pravnih oseb. Po besedah Zarine je MCT prispeval k izhodu Latvije iz krize. Število mikro podjetij se je povzpelo na 34.000. Večina jih deluje v storitvenih dejavnostih (IKT, svetovanje, računovodski servisi ipd.). V letih od uvedbe so se pokazale tako prednosti kot slabosti sistema uvedbe MCT, zato trenutno v sodelovanju vlade in zbornice iščejo rešitve za izboljšave.

Katrina Zarina

Mitja Bervar, predsednik Državnega sveta RS

mag. Samo Hribar Milič, predsednik GZS

mag. Brane Lotrič, predsednik UO GZS PTZ

mag. Sabina Koleša, SME Envoy, generalna direktorica, MGRT, Direktorat za podjetništvo in konkurenčnost

David Caro, predsednik Evropskega združenja malih podjetij (ESBA), FSB International Affairs

za katere so značilne relativno skromne strukturne značilnosti, je kriza bolj prizadela. Za te dežele bo okrevanje predvidoma občutno bolj težavno. Države, ki dohitevajo, so izvršile strukturne in institucionalne reforme, ki so njihova gospodarstva pripravile za pot stabilnih in konkurenčnih poslovnih okolij in spodbudile hitrejšo rast MSP-jev. Od leta 2010 je bil zabeležen očiten uspeh; te države so povrnile več kot polovico velikanske izgube MSP pri dodani vrednosti, zaposlovanje v MSP pa je ohranilo rahlo pozitiven trend. **Pomen podjetništva ter malih in srednjih podjetij za inovativen gospodarski razvoj in zaposlovanje je nesporen. Zaradi svojih specifičnosti ta del gospodarstva zahteva drugačno obravnavo s strani ekonomske politike kot segment velikih podjetij. Zato z zaskrbljenostjo ugotavljamo, da je skrb za razvoj malih in srednjih podjetij premalo prisotna v delovanju Vlade RS.**

Po razpravi na 1. konferenci za mala in srednja podjetja (MSP), ki jo je organizirala GZS-Podjetniško trgovska zbornica (PTZ), dne 9. aprila 2014 in sklepu UO Podjetniško trgovske zbornice dne 15. aprila 2014, Vladi Republike Slovenije predlagamo konkretne ukrepe za izvajanje načel >Akta za mala podjetja< oziroma da v primopredaji predlaga izvedbo teh ukrepov novi Vladi RS.

Kot posebej prioritete v času gospodarske in finančne krize na področju delovanja malih in srednjih podjetij v Sloveniji (MSP-jev) izpostavljamo ukrepe na področju pravne države, dostopa do financ, novih delovnih mest in internacionalizacije MSP-jev:

PРАВNA DRŽAVA

- enotna 0,15% davčna stopnja bodočega davka na nepremičnine za vse davčne zavezanke, z možnostjo določenega odklona od te davčne stopnje v različnih občinah (do 50%),
- sorazmerno nižja obdavčitev dela v primeru višje obdavčitve nepremičnin,
- maksimalna uvedba davčnih pavšalov glede na zmožnosti v primerjavi z davčnimi blagajnami (zaradi enostavnosti postopkov),
- reprogram davčnega dolga (omilitev pogojev za obročno odplačevanje ali odlog),
- prenova sistema pavšalne obdavčitve in zmanjšanje birokracije za s.p.-je in mikro podjetja (dvig zgornje meje prispevkov za vstop v sistem in dvig praga za DDV; možna celo oprostitve prispevkov za start-upe v prvem letu poslovanja),
- davčno nagradno žrebanje, in sicer mesečno po različnih dejavnostih (storitvene in druge dejavnosti),
- nujna potreba za uvedbo kratkih in obvezujočih rokov za izdajo utemeljenih mnenj s strani državnih uradnikov (ki žal pogosto odločajo na političnih osnovah),
- obveznost uvedbe instituta osebne odgovornosti za uradnike, ki odločajo v zadevi, in tudi za strokovnjake, zaradi katerih se postopek ne izvede ali zamuja; molk organa (pogosto nameren molk, ker se uradniki ne upajo odločiti); po določenem roku in pozivu stranke po izdaji odločbe se šteje odločba (soglasje) za dano,
- čim hitreje uvesti presojo vplivov zakonodaje na malo gospodarstvo (test MSP).

Moderator: Goran Novkovič GZS, razpravljalca Darko Končan in Božena Macarol

DOSTOP DO FINANC

- takojšnji ukrepi za večjo dostopnost posojil pri bankah oz. drugih finančnih institucijah (povečanje finančne podpore malemu gospodarstvu v obliki t.i. "čebelice" oz. sklada obratnega kapitala),
- vzpostavitev novih kreditnih linij za podjetnike, še posebej na segmentu mikro kreditiranja (SPS),
- DURS naj ob blokadi poseže le na 50 odstotkov sredstev in ne na 100 odstotkov sredstev (izplačilo plač),
- država, ki je dolžna MSP-jem, naj avtomatično kompenzira svoj dolg do upnikov pri davčnih obveznostih,
- preveč dolgotrajni postopek priprave (3 mesece) obrazcev za pridobitev sredstev pri SID banki za MSP-je; potrebno je skrajšati in poenostaviti pripravo,
- poenostaviti birokratske postopke pri pridobivanju sredstev EU za MSP-je,
- javni razpisi: mala podjetja so izločena že z razpisnimi pogoji: denimo pri garancijah (zakaj jih je potrebno pridobiti in plačati pred razpisom, četudi potem nisi izbran) in tudi glede povrnitve stroškov razpisa v primeru razveljavitve razpisa (zakaj jih podjetjem država ne povrne),
- implementacija projekta enotne razvojne platforme za dostop do razvojnih sredstev po načelu "vse na enem mestu".

Moderator: Bojan Ivanc SKEP GZS

NOVA DELOVNA MESTA

- pri Zakonu o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva, ki je namenjen večjemu zaposlovanju mladih, je potrebno spremeniti 3. odstavek 2. člena. Ta govori, da mora zaposlovalec povrniti vse tiste socialne prispevke, ki jih je bil oproščen, če iz poslovnih razlogov prekine delovno razmerje mlajši osebi od 30 let pred iztekom 24 mesecev, in tudi če sam delavec prekine delovno razmerje, če je našel boljšo priložnost; ta ukrep spodbuja delodajalec, da izplačuje samo minimalne plače, saj je v tem primeru vračilo prispevkov manjše; vračilo prispevkov bi morali v celoti ukiniti tudi, če se zaposlitev prekine iz poslovnih razlogov,
- delavci Zavoda za zaposlovanje RS naj bodo plačani po svojem učinku, učinek mora biti točno definiran (po številu novih zaposlitev in ne po številu izobraževanj),
- Zavod za zaposlovanje RS in Sklad RS za štipendiranje in razvoj kadrov morata denar nameniti usklajeno s konkretnimi potrebami gospodarstva, ki jih morata stalno preverjati,
- Zavod za zaposlovanje RS naj pri psihološkem testiranju iskalcev zaposlitve ugotavlja predvsem motiviranost iskalcev za delo bolj kot njihove značajske lastnosti,
- v kurikulum šol, od osnovne do fakultete, bi morali vpeljati predmet podjetništvo.

Moderatorica: Vida Petrovčič, razpravljalka Barbara Vrtačnik

INTERNACIONALIZACIJA MSP-jev:

- vključiti seznam Združenja trgovskih agentov Slovenije, ki deluje v okviru GZS PTZ, v podporne programe k internacionalizaciji MSP,
- vključiti program Go International SME's v podporne programe k internacionalizaciji MSP,
- okrepitev podporne mreže specifičnim oblikam nastopa MSP-jev v tujini (sejmi v tujini, skupni nastopi na tujih trgih),
- približati storitve gospodarske diplomacije in Evropske komisije MSP-jem,
- pomoč uveljavljenih podjetij pri vstopanju MSP-jev na nove trge (mentorski programi).

Moderator: Aleš Cantarutti CEMP GZS

Podjetniško trgovska zbornica (PTZ), ki deluje v okviru Gospodarske zbornice Slovenije, povezuje podjetja storitvenih dejavnosti, proizvodnje in trgovska podjetja. Svoje poslanstvo utemeljuje z visoko stopnjo specifičnega delovanja na osnovi več kot trideset let izkušenj z malimi in srednjimi podjetji. Članom PTZ je informacijsko, strokovno, izobraževalno, poslovno in lobistično središče, kjer učinkovito zastopa in ščiti skupne interese članstva in nudi pomoč predvsem pri pospeševanju razvoja malega in srednjega gospodarstva.

Najlepše se zahvaljujemo pokroviteljem za podporo pri organizaciji konference.

Srebrna pokroviteljja:

Bronasti pokrovitelji:

Ustanovljena Sekcija malih trgovcev za pospeševanje nabave in prodaje v malih trgovinah

■ V okviru GZS- Podjetniško trgovske zbornice se je ustanovila sekcija malih trgovcev za pospeševanje nabave in prodaje v malih trgovinah kot nova komplementarna oblika organiziranja malih trgovcev.

Na pobudo slovenskih malih trgovcev se je novembra lani ustanovila Sekcija malih trgovcev za pospeševanje nabave in prodaje na področju prehrambenih artiklov, kmetijskega repro-materiala, strojev in opreme ter programa za dom in vrt. Po začetnem spodbujanju te dejavnosti pa bodo kmalu prešli še na druge dejavnosti, kot so: elektronika, kovinarstvo, tekstil in obutev, lesarstvo, medicinski pripomočki, ipd.

Dvaintrideset ustanovnih članov sekcije pričakuje predvsem to, da jim ponujeni model pospeševanja nabave omogoči iskanje optimalnih nabav artiklov, povečanje poslovne pogajalske moči, doseganje znižanja stroškov in večanje regijske konkurenčnosti. Končni cilj povezovanja je pravočasna, količinsko zadostna in cenovno ugodna blagovna preskrba, ki bo ob večjem zadovoljstvu kupcev povečala njihov ugled, tržni delež in dobiček.

Sekcija bo zagotavljala sinergijo znanja in pridobivanja poslovnih informacij iz domačega in mednarodnega omrežja. Večja lobistična moč in izboljšanje infrastrukture pod okriljem GZS-PTZ pri iskanju poslovnih priložnostih pa jim bo omogočilo pridobiti boljše pogoje za sklepanje pogodb z bankami, zavarovalnicami, razvojnimi skladi, idr.

Prisotni mali trgovci so se na ustanovnem zboru sekcije odločili, da najprej v čim večjem številu članic podpišejo pismo

o nameri, ki jasno izraža voljo po partnerstvu in bolj povezanem medsebojnem sodelovanju. Za izvedbo konkretne skupne nabave pa bodo člani sekcije ustanovili podjetje, ki bo imelo prepoznavno znamko (logotip), kodeks etike in morale in ostale pogoje za doseganje zastavljenih ciljev.

Člani sekcije, katerega novo izvoljeni predsednik je, **Jože Cajnar**, direktor KZ Metlika so optimistični in pričakujejo podporo strokovnjakov GZS-PTZ.

Jože Cajnar (KZ Metlika), Jože Vencelj (IST d.o.o.), Vida Kožar (GZS PTZ)

Ustanovljeno Združenje proizvajalcev in distributerjev medicinskih pripomočkov Slovenije SLO-MED

Na konferenci sta sodelovala Christopher Breyel (EUACO-MED) in Philipp Lindinger (AUSTRO-MED)

■ V sklopu GZS- Podjetniško trgovske zbornice se je decembra lani ustanovilo Združenje proizvajalcev in distributerjev medicinskih pripomočkov Slovenije SLO-MED.

Podjetja, ki proizvajajo ali distribuirajo medicinske pripomočke v Sloveniji so izrazila pobudo, da se primerno organizirajo in kot kompetenten zastopnik vzpostavijo dialog s pristojnimi državnimi organi z drugimi organizacijami, ki delujejo v stroki.

Aktivnosti v okviru združenja bodo sledile programskim usmeritvam, ki so si jih zadali člani. Usmerjene bodo v:

- spodbujanje skupnih interesov svojih članov na lokalni in mednarodni ravni;
- zagovarjanje in vzdrževanje ustreznih standardov zdravstvene industrije v korist pacienta in uporabnika;
- zbiranje in proučevanje zakonov in ostalih predpisov, ki veljajo za proizvajalce in dobavitelje medicinskih pripomočkov ter seznanjanje članov z

njimi;

- vzpostavljane dialoga med državnimi organi pristojnimi za regulacijo in izvrševanje predpisov s področja proizvodnje in dobave medicinskih pripomočkov;
- zavzemanje za odprto in konkurenčno tržišče na področju medicinskih pripomočkov;
- obveščanje javnosti o delovanju in stališčih Združenja in razvoju medicinskih pripomočkov;

- sodelovanje s sorodnimi tujimi združenji in organizacijami.

Člani združenja, katerega novo izvoljena predsednica je **Mojca Šimnic Šolinc**, ena od dveh direktorjev podjetja TOSAMA d.o.o., so optimistični in pričakujejo podporo strokovnih služb GZS-PTZ ter sodelovanje in podporo s strani mednarodnega evropskega združenja EUCOMED.

"Razvajaj se v mestu" - sedem občin skupaj s PTZ promovira svoja mestna središča

■ **Marca letos so GZS Podjetniško trgovska zbornica in sodelujoče občine na novinarski konferenci predstavile prvo skupno promocijo oživljanja mestnih središč, s sloganom »Razvajaj se v mestu«. Gre za skupno aktivnost sedmih občin (Mestne občine Ljubljana, Koper, Celje, Velenje in Kranj ter občini Jesenice in Naklo) ob Dnevu žena, ki se financira iz naslova projekta City Impulses, v katerega sta vključeni Mestna občina Velenje in Občina Jesenice.**

Na akcijo se je odzvalo več kot 200 ponudnikov različnih mestnih središč, ki so 7. in 8. marca pripravili posebne ponudbe, od popustov, do simboličnih daril in brezplačnih kulturnih dogodkov. Prvi promociji bodo v tem letu sledile še tri, prva v pred poletnem času, druga jeseni, tretja pa v času Božično-novoletnih praznikov.

Sicer so se skupne aktivnosti na GZS Podjetniško trgovski zbornici začele že v marcu 2011, z nacionalnim pilotnim projektom vzpostavitve mestnega marketinga (Town Centre Management - TCM) v Sloveniji. Za projekt so se odločili na pobudo mestnih trgovcev in avstrijskih partnerjev - Združenja mestnega marketinga. Projekt vzpostavitve TCM je predvideval, da bo GZS PTZ v sodelovanju z nacionalno projektno skupino do marca 2012 implementirala ustrezen model mestnega mar-

Direktorica PTZ Vida Kožar z udeleženci srečanja

ketinga za posamezno občino, določila proračun, potreben za njegovo delovanje ter predlagala najprimernejši sistem financiranja.

Ker gre za projekt, ki ima širši družbeno koristen pomen, so bile vanj vključene Služba vlade za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, Slovenska turistična organizacija ter takrat zainteresirane mestne občine; Ljubljana, Celje in Koper.

Najhitreje se je organizirala Mestna občina Koper, ki je zelo hitro vzpostavila vez med podjetniki v centru mesta in občino. Sledila ji je Ljubljana, njej pa še Celje. Na GZS PTZ sta tako v letu 2011 pričeli delovati dve združenji podjetnikov centra mest in sicer Združenje trgovcev mesta Ljubljana (februar 2011) in Združenje trgovcev, gostincev in ostalih podjetnikov mesta Koper (september 2011). Slednje združenje je v letu 2013 preraslo v samostojno pravno osebo in kot Zavod Koper Otok aktivno

sodeluje z MOK in razvija mestno središče. Mestna občina Ljubljana je maja 2013 zaposlila tudi mestno menedžerko, ki v povezavi z GZS PTZ aktivno sodeluje z Združenjem trgovcev Ljubljana, prav tako je storila Mestna občina Celje, ki je zaposlila višjo svetovalko za staro mestno jedro za sodelovanje s podjetniki mesta.

Mestna občina Velenje in Občina Jesenice sta v tistem času ubrali samostojno pot do oživljanja mestnega jedra, vendar sta preko skupnega projekta City Impulses organizirali dve konferenci, na katerih je bilo dogovorjeno, da se občine med seboj povežejo, izmenjajo primere dobrih praks v Sloveniji in s skupnimi promocijami na nacionalnem nivoju poskrbijo za pospešitev drobnega gospodarstva v mestih in manjših krajih po Sloveniji. Tako sta pristopili še Mestna občina Kranj in Občina Naklo.

Zdravstvena fakulteta in GZS z roko v roki

Strokovno izobraževalni seminar Laboratorijska protetika 2014

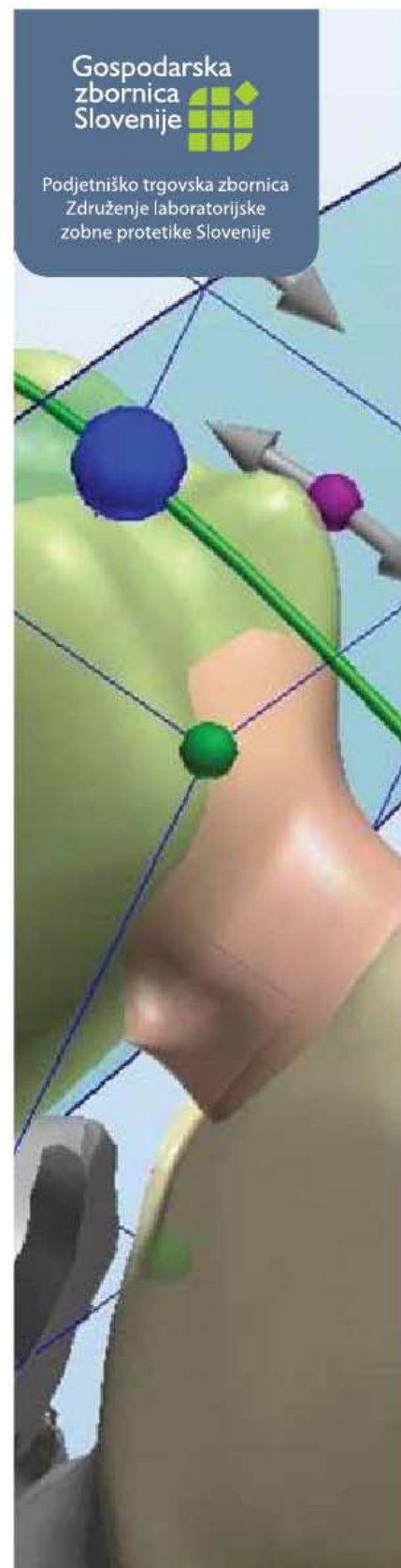
■ Po nekaj letih zatišja sta se lansko leto na novo preoblikovana ZLZPS pri Podjetniško trgovski zbornici Gospodarske zbornice Slovenije in Zdravstvena fakulteta v Ljubljani odločila združiti moči in skupaj izpeljati, kar že nekaj časa ni nikomur uspelo: na enem mestu zbrati vse, kar je v Sloveniji pomembnega na področju zobotehnike.

24. in 25. januarja so se v predavalnicah in hodnikih Zdravstvene fakultete zbrali dijaki in študentje zobotehnike, njihovi profesorji, zobotehniki, zaposleni v privatnem in javnem sektorju, domači proizvajalci zobotehničnih materialov in aparatov, predstavniki tujih proizvajalcev, trgovci, serviserji, zastopniki izobraževalnih

ustanov in kar je bilo še posebej vzpodbudno: prišlo je tudi kar nekaj domačih stomatologov. Skupaj z gosti iz Hrvaške komore dentalne medicine je preko 200 udeležencev v dveh dneh imelo priložnost poslušati 25 izvrstnih domačih in tujih predavateljev in vodij praktičnih delavnic. Na razstavnih prostorih je svoje novosti in ponudbo razstavljalo 18 razstavljalcev. Družabni vrhunec prvega dne je bila večerna komedija z **Borisom Kobalom**, drugega dne pa zaključno žrebanje številnih lepih in praktičnih nagrad. Najvišje ocene rednega dela predavanj sta si po mnenju večine slušateljev zaslužila **Vasja Hmeljak** in **Igor Kopač**. Na izbirnih delavnicah in predavanjih pa je med domačini največ odobravanja požela **Doroteja Hren**, med tujimi pa **Michele Temperani**. Najlepši razstavni prostor je postavil LepZob. Največji kamen pa se je

Franc Rojko predsednik Zdrženja laboratorijske zobne protetike Slovenije s soorganizatorji dogodka

ob zaključku prireditve od srca zagotovo odvilil **Francu Rojku**, ki mu gredo tudi vse čestitke in zahvala za uspešno koordinacijo in odlično vodenje organizacijskega odbora. Kljub nekoliko mrzlemu sneženemu koncu tedna so udeleženci organizatorju vljudno spregledali nekaj manjših napak in celotni prireditvi z izbiro od 1 do 5 podelili povprečno oceno 4,47. Zdravstvena fakulteta je tako jasno izkazala interes do ohranjanja pridobljenih znanj pri svojih

študentih tudi po tem, ko zapustijo njene klopi. Združenje laboratorijske zobne protetike Slovenije pri PTZ Gospodarski zbornici Slovenije pa je upravičilo in okrepilo svojo vlogo reprezentativnega združenja slovenskih zobotehnikov. Premalokrat se zavedamo, da smo pri zagovarjanju svojih interesov le v taki obliki lahko enakovreden sogovornik državnim organom, zdravstvenim zavarovalnicam, JAZMP-u in še marsiko-

mu, od čigar delovanja je v precejšnji meri odvisno naše delo. Na tem mestu torej ni odveč vabilo k včlanjenju in aktivnejši vlogi vseh v skrbi za vse. Medijski pokrovitelj seminarja je bil časopis Dental Tribune. Dogodek bo v prihodnje bienalen. Naslednji bo v začetku leta 2016.

(Povzeto po časopisu Dental Tribune Slovenija, april 2014)

Mali trgovci v Mostarju

■ **Združenje malih trgovcev Slovenije (v nadaljevanju ZMTS) je podalo pobudo za obisk BiH. Tako se nekateri predstavniki ZMTS in člani GZS PTZ organizirali za odhod. Srečali so se s pred-**

stavniki Veleposlaništva RS v Sarajevu in predstavniki Gospodarske zbornice Federacije BiH, ter si ogledali Tovarno TEM in MIVIKO – proizvodnjo elektro materiala.

Termin 10. april do 12. april je bil zanimiv tudi zaradi gospodarskega sejma, ki je potekal od 08. aprila v Mostarju in smo ga obiskali. Dogovor v sklopu zbornic in Veleposlaništva RS v Sarajevu je, da bodo pripravili za GZS listo njihovih aktualnih izdelkov za izvoz v Slovenijo, da bi začeli z njimi še bolj sodelovati. Želijo se namreč tudi čim bolj pripraviti na standarde, ki jih zahteva EU.

Predsednik ZMTS Jože Vencelj na pogovoru z bosanskimi gostitelji

NAPOVED DOGODKOV:

13. 6. Upravni odbor IUCAB

17. 6. Upravni odbor GZS PTZ

17. 6. Vrh malega gospodarstva GZS

22. 9. do 26. 9. Svetovni teden refleksoterapije "Med teorijo in prakso" - organizator Sekcija refleksoterapevtov

5. 12. Strokovno srečanje refleksoterapevtov - organizator Sekcija refleksoterapevtov

Junija prvo srečanje delegatov Evropskega združenja trgovskih agentov v Sloveniji (IUCAB)

JADRANKA BARTELJ
predsednica Združenja trg. agentov Slovenije

Jadranka Bartelj, lastnica in direktorica družbe Galatea d.o.o. – predsednica Združenja trgovskih agentov Slovenije z veseljem in s ponosom opozarja na prvo srečanje delegatov evropskega Združenja trgovskih agentov, ki se bo junija letos prvič odvijalo v Sloveniji.

»Gre za strokovno srečanje, ki ga delegati evropskega Združenja organiziramo vsako leto in nanj povabimo tudi delegate iz ZDA. Izmenjamo si strokovna mnenja, srečanja pa se udeleži tudi pravna služba tega združenja,« opozarja in dodaja, da je v združenju okoli 20 držav. »Zelo pa sem ponosna, da nama je z direktorico Podjetniško trgovske zbornice mag. Vido Kožar uspelo, da se bo to srečanje prvič zgodilo v Sloveniji, saj je to velika priložnost tudi za domače gospodarstvo.« Slovenija je za člane teh evropskih združenj še razmeroma neraziskano področje, saj smo

prvi med vzhodnimi evropskimi državami, ki gostimo ta dogodek. »Zato nas smatrajo tudi kot nekakšne ambasadorje za Balkan,« poudarja Jadranka Bartelj in dodaja: »zato smo na junijsko srečanje povabili tudi predstavnike zbornic naših južnih sosedov. Vsekakor pa je to tudi velika promocija za PTZ GZS, za naše združenje, za Ljubljano in za Slovenijo. In upamo, da bodo tudi slovenski gospodarstveniki kar najbolje izrabili dvodnevno srečanje delegatov mednarodnega združenja trgovskih agentov za svoje posle. Prizadevamo si namreč, da bi v prihodnje v naša evropska združenja agentov povabili tudi proizvajalce, tako kot imajo to urejeno v ZDA.« Hkrati pa predsednica Združenja trgovskih agentov Slovenije Jadranka Bartelj vabi vse agente, da se jim kot člani pridružijo v tem združenju, saj jim to omogoča pravno varnost in zaščito na tujih trgih.

MINT
International House
Ljubljana

Vaš nepogrešljivi partner pri:

- učenju tujih jezikov
- mednarodnih izpitih
- prevajanju in tolmačenju
- treningu poslovnih veščin
- izobraževanju učiteljev

080 6 4 6 8
M I N T

www.mint.si

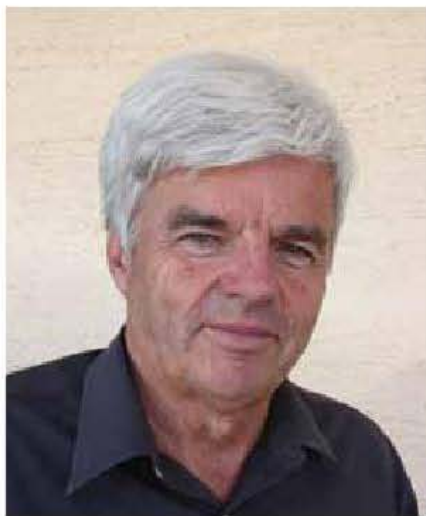

Jože Vencelj, prvi dobitnik priznanja Pomladni veter za leto 2014

► Avtorica: Vida Petrovčič

Jože Vencelj gotovo sodi med tiste podjetnike, ki so aktivno vpeti v okolje in živijo za svoje družinsko podjetje ter lokalno skupnost. Za boljše podjetniško okolje se zavzema že vso svojo službeno kariero, še posebej pa od leta 90, ko se je odločil, da zapusti svoje dobro plačano delovno mesto komercialnega direktorja Term Čatež ter se poda v podjetniške vode s svojim zasebnim podjetjem. Nagrade Pomladni veter je zelo vesel.

JOŽE VENCELJ

lastnik in prokurist družbe IST d.o.o., Trebnje

JOŽE VENCELJ: Firmo sem ustanovil leta 90, čeprav sem imel takrat kot komercialni direktor Term Čatež dobro službo. Vendar, otroci so končali srednjo šolo, oba sta bila brez zaposlitve, zato sem želel nekaj narediti še za družino. Tako sem ustanovil podjetje in takoj zaposlil sina. Podjetje je od takrat naprej rastlo. Zaposlili smo še snaho in postali družinsko podjetje, v pravem pomenu besede. Tudi sicer je podjetje rastlo. Najprej smo delali v najetih prostorih, potem smo kupili svoje. V vsej zgodovini sem bil zelo aktiven v podjetniških vodah tudi izven samega podjetja. Ustanovil sem klub podjetnikov Trebnje, v katerem smo se poskusili podjetniki čim bolj združiti, kajti večina nas je pridnih, nismo pa bili prilagojeni na nove razmere z izgubo trgov po osamosvojitvi. Zato smo se skupaj lotili akcij, kot je denimo prevzem standardov ISO, česar smo se lotili še prej v novomeški obrtni zbornici, kjer sem bil član upravnega odbora. Torej z mikro, majhnimi in srednjimi podjetji se ukvarjam že več kot 20 let.

✚ Pa ste zadovoljni z državo na tem področju?

JOŽE VENCELJ: Nikakor. Država podjetništvu v praksi ni naklonjena, podpira ga samo na papirju. Žal mi je, da ljudje, ki dajo ves svoj kapital in celo družinsko imetje, da bi ustanovili podjetje, potem pa zaradi neznanja in nepripravljenosti države ter s slabimi pogoji za poslovanje, to zapravijo. Poglejmo samo, kaj se je dogajalo v zadnjih šestih letih. Od let 2008 in 2009 naprej so se začele kraje, prisilne poravnave in stečajni družb. Pri tem so mala podjetja največ svojega denarja, ki jim ga velika podjetja niso plačala za opravljeno delo, izgubila prav v teh »prisilkah« in stečajih. Mali podjetniki za razliko od direktorjev velikih podjetij namreč niso razmišljali, kako bi kradli in sami sprivatizirali podjetja, ki so jih vodili, ampak so razmišljali samo, kako bi delali. Mi nimamo svojih pravnih služb v podjetjih in vsaka naša terjatev je slabše zavarovana, kot v veliki družbi, ki nam dolguje denar. Ko gre ta v stečaj, mi pa svojih terjatev ne moremo primerne zavarovati. Vsak stečaj nam je pobral kapital, tudi naša družba IST d.o.o. je do zdaj izgubila okoli 200 tisoč evrov samo v »prisilkah« in stečajih teh velikih firm. Tega denarja ne bomo nikoli videli, saj je poniknil v stečajnih masah. Na drugi strani pa nismo od leta 1991, ko smo naredili v firmi prvi dobiček, dvignili niti evra. Vse smo vlagali nazaj in širili firmo, nikoli se nismo okoriščali, imeli smo le skromne plače, na koncu bomo pa ta denar izgubili in ga dali za druge, ki so podjetja izčrpavali, pa se jim ne bo nič zgodilo. Če sklepamo po tem, je v naši državi zelo neumno ustvarjati, bolje je živeti na veliki nogi in biti prepoznaven, vsi te vidijo in hvalijo, kradeš lahko skupaj z drugimi in si kljub temu velik »frajer«. Do leta 2008 je bilo poslovanje vsaj približno normalno, od leta 2008 pa se je vse zrušilo

na majhna podjetja, tudi pritisk Dursa in bank. Ker se, kot rečeno, mali se najteže branijo, ker nimajo svojih pravnih služb, niti denarja za odvetniške stroške. In po tihem plačujejo stotake evrov, da bi lahko sploh še delali.

✚ Kaj se je torej zgodilo leta 2008 v Sloveniji?

JOŽE VENCELJ: Mislim, da se je izgubilo par milijard evrov denarja. To je to, kar danes imenujemo bančne luknje in še nekaj več. Od tega trenutka, od leta 2008, ko se je začela odvijati kriza, smo bili najprej na udaru majhni. Veliki niso več plačevali DDV-ja, niti prispevkov. Toda njim država ni rubila, ker ni bilo več česa vzeti. Državi je začelo zmanjkovati denarja, bankam pa ne anuitet posojil. Ves pritisk se je vršil na malih. Laže je v Sloveniji od 50 tisočih podjetnikov vsakemu vzeti tisoč evrov, kot pa enemu velikemu 50 milijonov evrov. Majhna podjetja so, da so preživela, prodajala tudi družinsko premoženje. Letos pa so šle stvari tako daleč, da bo, po mojem mnenju, začela delovati ulica. Kajti, ko res nimaš več ničesar, potem greš tudi ti na ulico. To se bo gotovo zgodilo. Tudi podjetniki bodo šli, ker tudi oni nimajo več kaj izgubiti. Podjetništvu se v Evropi godi bistveno bolje, pri nas tega ni čutiti.

✚ Kaj točno se je zgodilo v Sloveniji malim in srednjim podjetjem?

JOŽE VENCELJ: Mali podjetniki so jemali kredite še leta 2008, 2009, potem je kreditiranje bank začelo padati, padal je promet in padala je razlika v ceni. Zato so prišli v težave z vračanjem kreditov. Na drugi strani pa so doživeli velike odpise svojih terjatev v stečajih in »prisilkah« velikih podjetij. Zato so padli v nelikvidnost. Reševali so se s cenejšimi posli, kreditov niso imeli, zamudne obresti za posojila so jim v bankah računali, začele, so se blokade računov s

strani Dursa. Durs pač nič ne razmišlja, kaj počne. Veliki so dolgovali milijone Dursu pa jih ni nihče blokiral in so šli preprosto v stečaj skupaj z vsemi dolgovi, ki so bili odpisani. Krivda Dursa je, po mojem mnenju, zato zelo visoka. Na drugi strani pa tudi sodišča niso opravljala svojega posla, kot bi morala. Če se je nekdo samo pritožil na izvršbo zaradi neplačila na podlagi verodostojne listine, je trajalo tri leta, da je prišlo do prve obravnave. Malo podjetje pa tako ne more preživeti. Po mojem mnenju je država tu glavni krivec za slabo stanje v malem gospodarstvu, ker se je v krizi do njih obnašala mačehovsko.

➤ **Ali je izvoz rešitev?**

JOŽE VENCELJ: Komajda. Ko pravijo: »prebijte se na tuje trge«, vas vprašam, kako naj se en mali podjetnik z družinsko firmo, s 6 zaposlenimi, prebija na tuje trge? Prilivi mu usihajo, izvoznega kredita pa ne dobi. Včasih je vsaj SID za izvozne programe dajala kredite, danes pa tudi tega ni več.

➤ **Torej, ker država ni opravila tega, kar bi morala - ni vzdrževala reda in finančne discipline za vse, sodišča niso bila dovolj hitra, bodo zdaj najbolj trpeli prav majhni podjetniki?**

JOŽE VENCELJ: Tako je, ves čas so stiskali samo nas, male. Veliko malih podjetij se sploh ne more več javljati na javne razpise, ker jim je boniteta tako padla, da ne zadostijo več pogojem javnih razpisov. To se zgodi, če imajo eno ali dve blokadi računa v zadnjih šestih mesecih. To pa se lahko zgodi tudi zaradi samo 10 do 15 evrov, ki niso bili plačani Dursu. To se je zgodilo nam, čeprav je šlo za Dursovo napako, smo izgubili reference in se ne moremo več javiti na javni razpis, tako smo izgubili najmanj 100 tisoč evrov prometa, pa se nobenemu uradniku ne bo zgodilo nič.

➤ **Pa se ne da nič narediti?**

JOŽE VENCELJ: Nič, pri nas je sploh tako, da takoj, ko se nekdo javno oglasi s klritiko, mu pošljejo Dursovo inšpekcijo.

➤ **Še vedno pa je zanimivo vprašanje, kako so se lahko toliko zadolžili direktorji z ekonomsko izobrazbo, ali jih to učijo na ekonomskih fakulteta in poslovnih šolah? Kaj je botrovalo tajkunskim kreditom?**

JOŽE VENCELJ: Preprosto, samo in zgolj pohlep. Sam imam o teh direktorjih zelo slabo mnenje. To so neki 40-letniki z zelo

Priznanje Pomladni veter 2014 je Jožetu Vencelju izročil predsednik Upravnega odbora PTZ mag. Brane Lotrič.

liberalnim mišljenjem, ki si želijo samo veliko denarja zase in to čim prej. Brez znanja pride tak človek v firmo na zelo dobro plačo, vanjo pa ne vložijo nobenega svojega kapitala. Dobiva nagrade, krade, išče bonitete, ko zapusti izropano podjetje, ne odgovarja nič. Direktor družinskega podjetja pa vložijo v podjetje ves svoj kapital, dobiva 1.500 evrov plače in je vsak dan v stresu, ker se boji za svojo firmo. Vsaka napaka v družbi se zgodi njemu osebno, na koncu pa je on nepomemben, veliki menežer je pa velik »frajer«.

➤ **Kje vi vidite izhod iz teh razmer?**

JOŽE VENCELJ: Mislim, da je bistvo v spoštovanju etike in človeških norm, danes si sam upam vsakemu pogledati v oči, nikogar nisem ogoljufal niti za en evro. Poslovna etika se začne v družini, v šoli. Zunaj, v realnem svetu pa jo pri nas pokvarijo predvsem politične stranke in politika nasploh. Vsaka stranka, naj bo leva ali desna, je pri nas enako ne etična. Bil sem predsednik združenja Civilne iniciative za dolenjsko avtocesto. Tri leta smo delali in uspeli speljati cesto po obstoječi, današnji trasi. Dobili pa smo takoj inšpekcijo v firmo, ker smo očitno stopili na prste nekemu lobiju. Drugim, ki so morali kasneje zaradi nepravilnosti odstopiti z državnih in javnih funkcij, pa se ni zgodilo nič. Če delaš dobro, če je tvoje podjetje gazela in ima dobiček, boš pri nas dobil inšpekcijo. Nekdo, ki je ukradel 20 milijonov, pa se bo lahko s sodiščem sporazumel za opravljanje javnih del ali za bivanje na odprtem

oddelku zapora. Čez pet let, ko bo svoje odslužil, pa mu bo ostal ves nakraden denar in bo lahko z njim do konca življenja poležaval na Havajih. Tu je manjko poslovne etike, ki je v Sloveniji preprosto ni.

➤ **Ali nas lahko rešijo tuji lastniki?**

JOŽE VENCELJ: Za začetek bi nas rešilo, da bi umaknili politiko iz gospodarstva. Nesprejemljivo je, da politika nastavlja na vodstvena mesta svoje nesposobne in nestrokovne kadre. Direktorji bi morali biti nagrajeni in kaznovani po dejanskem stanju v svojih podjetjih, tako kot sem nagrajen ali kaznovan jaz kot podjetnik. Sodišča naj se do vseh obnašajo enako, isto tudi druge državne ustanove.

Lastništvo je vsekakor pomembno. Zakaj lahko podjetja, ki imajo znane lastnike, pa čeprav so to domači, dobro in pošteno delajo? Nisem še slišal za korupcijo v zasebnem podjetju, redno pa o njej slišimo v državnih in javnih podjetjih

➤ **Kako vidite Slovenijo čez 10 let?**

JOŽE VENCELJ: Iz krize nas bodo potegnili edino dobra zasebna podjetja z znanim lastnikom in kapitalom. Država pa mora omogočiti, da bodo pogoji in kriteriji poslovanja prilagojeni mikro, majhnim in srednje velikim podjetjem. Podjetniško-trgovska zbornica je korak v pravo smer. PTZ pri GZS nam je, denimo, že samo z organizacijo nabavnih verig, veliko pomagala. Želimo si, da bi dobili še malemu podjetništvu prijazne banke in zavarovalnice.

Stroški za vodenje računa v tujini in DDV

► Pripravila: Aleksandra Heinzer, davčna svetovalka - Pakta svetovanje d.o.o.

ALEKSANDRA HEINZER

✦ Slovensko podjetje namerava v Nemčiji najeti kratkoročni kredit, ki ga bo po potrebi črpalo s posebnega bančnega računa. S strani nemške banke bo mesečno prejemale račun za vodenje tega računa in za obresti za ta kredit. Zanima vas, kako se prejeti račun za te stroške obravnava z DDV vidika.

Odgovor: Kraj opravljanja finančnih storitev, kamor med drugim spadajo tudi storitve dajanja kreditov, ki se opravijo davčnemu zavezancu, se določi po splošnem pravilu iz prvega odstavka 25. člena ZDDV-1. Slednji določa, da je kraj opravljanja storitev, ki jih prejme davčni zavezanec, ki deluje kot tak, kraj, kjer ima

ta davčni zavezanec sedež svoje dejavnosti. Če so te storitve opravljene stalni poslovni enoti davčnega zavezanca, ki ni v kraju, kjer ima sedež svoje dejavnosti, je kraj opravljanja teh storitev kraj, kjer ima ta davčni zavezanec stalno poslovno enoto. Če takega sedeža ali take stalne poslovne enote ni, je kraj opravljanja storitev kraj, kjer ima davčni zavezanec, ki prejme te storitve, stalno oziroma običajno prebivališče. V kolikor torej banka s sedežem v Nemčiji zaračuna finančne storitve podjetju, ki je davčni zavezanec s sedežem v Sloveniji, se kot kraj opravljanja teh storitev šteje Slovenija. Nadalje mora naročnik v Sloveniji preveriti, ali so te storitve oproščene plačila DDV. Skladno s 4a. točko 44. člena ZDDV-1 je:

- dajanje kreditov oziroma posojil v denarni obliki in
- posredovanje pri sklepanju teh poslov ter
- upravljanje kreditov oziroma posojil v denarni obliki,

ko te storitve opravlja kreditodajalec oziroma posojilodajalec, oproščeno plačila DDV. Omenjeno določbo podrobneje opredeljuje 74. člen PZDDV, ki določa, da se finančne storitve iz 4.a in 4.b točke 44. člena ZDDV-1 med drugim ne šteje zbiranje, analiziranje in posredovanje informacij o kreditni oziroma posojilni sposobnosti posameznikov ali podjetij, ki ni vezano na dajanje in upravljanje kreditov oziroma posojil ali na izdajanje garancij in drugih denarnih jamstev za kredite oziroma poso-

jila. Izročitev nadomestnih stvari v skladu s posojilno pogodbo se ne šteje za storitev iz 4.a točke 44. člena ZDDV-1, ne glede na to, ali posojilojemalec vrne izposojene stvari ali denarni znesek, ki ustreza njihovi vrednosti v času in kraju, ki sta v pogodbi določena za vrnitev. Za storitev upravljanja kreditov oziroma posojil v denarni obliki se šteje tudi odkup kreditov.

Prav tako so plačila DDV skladno s 4c. točko 44. člena ZDDV-1 oproščene tudi transakcije, vključno s posredovanjem, v zvezi z depoziti in tekočimi oziroma transakcijskimi računi, plačili, nakazili, dolgovi, čeki in drugimi plačilnimi instrumenti, razen izterjave dolgov in factoringa. Na podlagi 75. člena PZDDV se za transakcije, vključno s posredovanjem, v zvezi z depoziti, transakcijskimi računi, plačili, nakazili, dolgovi, čeki in drugimi plačilnimi instrumenti po 4. c točki 44. člena ZDDV-1 štejejo vse storitve, ki so neposredno povezane oziroma omogočajo izpolnitev denarne obveznosti. Za storitve, neposredno povezane z izpolnitvijo denarne obveznosti, se ne štejejo najem in vzdrževanje terminalov POS, vzdrževanje bankomatov in izdelava raznih poročil.

Obresti in stroški vodenja transakcijskega računa, ki jih bo banka v zadevnem primeru zaračunala, so v Sloveniji oproščene plačila DDV. Takšne transakcije se evidentirajo v polje 33 DDV-O obrazca.

Tradicionalno svež!

52. MEDNARODNI
KMETIJSKO-ŽIVILSKI SEJEM

23. - 28. 8. 2014, Gornja Radgona

POMURSKI SEJEM
www.pomurski-sejem.si

Infopika GZS ima odgovore

► Pripravila: **Mateja Tilia**, zunanja svetovalka - Infocenter GZS

MATEJA TILIA

✦ **Katere podatke morajo vsebovati energijske nalepke za pralne in sušilne aparate, ki se prodajajo na trgu ?**

Vsebina energijskih nalepk za pralne in sušilne aparate je določena v naslednjih odredbah in sicer :

1. Odredba za energijsko označevanje gospodinskih pralnih strojev (Uradni list RS, št. 104/2001),
2. Odredba za energijsko označevanje gospodinskih električnih sušilnih strojev (Uradni list RS, št. 104/2001),
3. Odredba za energijsko označevanje gospodinskih pralno-sušilnih strojev (Uradni list RS, št. 104/2001).

Po zakonu se odredbe nanašajo na gospodinske pralne stroje, sušilne stroje in pralno sušilne stroje, ki se napajajo iz električnega omrežja, razen za:

- pralne stroje brez centrifuge,
- pralne stroje, ki imajo ločeni posodi za pranje in ožemanje,
- stroje, ki lahko uporabljajo druge vire energije.

Energijski razred je določen glede na porabo energije na kg bombažnega perila za en delovni standardni program stroja (bombaž pri 60°C).

Energijska nalepka mora vsebovati

naslednje podatke:

- dobaviteljevo ime ali blagovno znamko,
- dobaviteljevo identifikacijsko oznako modela,
- razred energijske učinkovitosti aparata. Ustrezna črka mora biti na istem nivoju kot pripadajoča puščica,
- grafični simbol znaka za okolje Evropske unije, če je bil dodeljen v skladu s predpisom,
- poraba energije v skladu s standardi v kWh za standardni program. Za pralne stroje to pomeni pranje bombaža pri 60°C, pri sušilnih strojih sušenje bombaža in za pralno sušilne stroje pranje in sušenje bombaža ter ločeno samo pranje brez sušenja,
- razred ožemalnega učinka za pralne stroje, maksimalno število obratov centrifuge za standardni program pranja bombaža pri 60°C, za pralne in pralno sušilne stroje,
- za pralne in pralno sušilne stroje razred pralnega učinka,
- zmogljivost aparata (v kg) za standardni program pranja bombaž pri 60°C za pralne in pralno sušilne stroje,
- zmogljivost aparata (v kg) za standardni program sušenja bombaža za sušilne in pralno sušilne stroje,
- poraba vode v za standardni program pranja bombaža pri 60°C za pralne in pralno sušilne stroje,
- hrup izmerjen v skladu s pravilnikom o emisiji hrupa gospodinskih strojev.

Na podatkovni tablici mora biti dodatno navedeno še trajanje standardnega programa pranja (pralni in pralno sušilni stroji), sušenja (sušilni stroji) in pranja ter sušenja skupaj (pralno sušilni stroji). Podana mora biti tudi ocenjena poraba energije in vode (če je to potrebno). Za sušenje je to določeno na podlagi sušenja 150 kg po programu sušenje bombaža, 280 kg po programu sušenje bombaža do stopnje likanja in 150 kg po programu občutljive tkanine.

✦ **Kaj se šteje za nepošteno poslovno prakso?**

V skladu Zakonom o varstvu potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami (Ur.l. RS št. 53/07 se šteje, da je poslovna praksa nepoštena, če nasprotuje zahtevam poklicne skrbnosti in v zvezi z izdelkom bistveno izkrivlja ekonomsko obnašanje povprečnega potrošnika. Nepoštene prakse so tiste, ki so zavajajoče in agresivne. Nepoštene poslovne prakse podjetij v razmerju do potrošnikov so prepovedane pred, med in po sklenitvi posla, ki je povezan z nakupom.

Poslovna praksa se šteje za zavajajočo, če vsebuje napačne informacije in je torej neresnična. Poleg tega se šteje za zavajajočo, če bi samo utegnila zavajati povprečnega potrošnika, čeprav je informacija točna glede enega ali več naštetih elementov. Zavajajoča praksa je tudi, če podjetje izpusti bistvene informacije, ki jih povprečen potrošnik potrebuje za sprejem odločitve o poslu ali če informacije prikriva, jih podaja nejasno, nerazumljivo, dvomno ali jih podaja ob neprimernem času.

Poslovna praksa se šteje za agresivno, če v določenem primeru ob upoštevanju vseh značilnosti in okoliščin z nadlegovanjem, prisilo, vključno z uporabo sile ali nedopustnim vplivanjem, bistveno zmanjša ali bi utegnila bistveno zmanjšati svobodo izbire ali ravnanja povprečnega potrošnika v zvezi z izdelkom ter s tem povzroči ali bi utegnila povzročiti, da potrošnik sprejme odločitev o poslu, ki je sicer ne bi sprejel.

✦ **Ker se ukvarjam s prodajo gradbenih proizvodov, me zanima kakšne spremembe prinaša nova uredba o gradbenih proizvodih ?**

1. julija 2013 je začela v celoti veljati Uredba (EU) št. 305/2011 Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi usklajenih pogojev za trženje gradbenih proizvodov in razveljavitvi Direktive Sveta 89/106/EGS,

s katero se odpravljajo zakonodajne in tehnične ovire za prost pretok gradbenih proizvodov na notranjem trgu EU. Do uveljavitve uredbe je na notranjem trgu EU veljala Direktiva o gradbenih proizvodih (CPD), ki pa je prinašala neuskajenosti pri trženju gradbenih proizvodov v različnih državah EU.

Nova uredba o gradbenih proizvodih se je začela neposredno uporabljati v vseh državah članicah EU.

Uredba določa skupno tehnično poimenovanje, ki ga lahko proizvajalci uporabljajo na trgu EU pri deklaraciji učinkovitosti proizvodov glede na njihove bistvene značilnosti. Poimenovanje temelji na usklajenih evropskih standardih ter se uporablja v vseh državah članicah in pri vseh poslovnih subjektih, ki delujejo v gradbeništvu (državni organi, inženirji, izvajalci in končni uporabniki). Poleg tega uredba vključuje posebne ukrepe, kot so poenostavljeni postopki testiranja in pridobivanja oznake CE, za lažje poslovanje malih proizvajalcev in mikro podjetij.

Uredba se nanaša na izdelke, ki postanejo trajen del konstrukcij, kot so sidra, vijaki, fasadni elementi, izdelki za požarno zaščito itd.

Ključne prednosti nove ureditve so:

- usklajene in transparentne metode testiranja in ocenjevanja;
- zagotavljanje nespremenjenih lastnosti proizvodov (npr. nadzor proizvodnje s strani tretje osebe, glede na vrsto izdelka);
- poenotene vsebine "Izjave o lastnostih" (DoP) in oznake CE;
- predstavitev rezultatov teh ocenjevanj v Evropskih tehničnih ocenah (ETA – European Technical Assessments).

V skladu z novo uredbo mora proizvajalec oz. tisi, ki daje gradbeni izdelek na trg EU od 1.7.2013 dalje izdati Izjavo o lastnostih (Declaration of Performance) in na gradbeni proizvod namestiti CE oznako v skladu z 9. členom Uredbe CPR, če:

- je gradbeni proizvod zajet v harmoniziranem evropskem standardu in se je zanj končalo prehodno obdobje ali
- če je bila za gradbeni proizvod izdana

evropska tehnična ocena.

V primeru da se gradbeni proizvod uvršča med izjeme predvidene v 5. členu Uredbe CPR, lahko proizvajalec sprejme odločitev, da Izjave o lastnostih ne pripravi in na gradbeni proizvod ne namesti CE oznake. Lahko pa se tudi v teh primerih odloči in izda Izjavo o lastnostih in na gradbeni proizvod namesti CE oznako.

Izjava o lastnosti mora vsebovati naslednje podatke:

- številka izjave,
- enotna identifikacijska oznaka tipa proizvoda,
- tip proizvoda in predvidena uporaba,
- podatki o proizvajalcu oz. pooblaščenem zastopniku,
- sistem(i) AVCP (Sistem ocenjevanja in preverjanja,
- nespremenljivosti lastnosti gradbenega proizvoda,
- podatki o priglašnem organu in dokumentu, ki ga je izdal,
- opis nalog, ki jih je opravil,
- celoten seznam bistvenih značilnosti za predvideno uporabo,
- standard s sklicem na letnico ter referenčna številka,
- uporabljene specifične ali ustrezne tehnične dokumentacije,
- kraj, datum in podpis pooblaščenega osebe.

✚ Ukvarjam se s trženjem brezalkoholnih pijač, zlasti vod in me zanima zakonodajni okvir in pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da določena naravna voda pridobi status mineralne vode.

Področje mineralnih vod v Slovenije ureja Pravilnik o naravni mineralni vodi, izvirski vodi in namizni vodi (Ur. l. RS, št. 50/04, 75/05), ki upošteva:

- Direktivo 2009/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta o izkoriščanju in trženju naravnih mineralnih vod in popravek;
- Direktivo Komisije 2003/40/ES z dne 16. maja 2003 o uvedbi seznama, mejnih koncentracijskih vrednosti in zahtev v zvezi z označevanjem sestavin naravnih mineralnih vod ter pogojev za uporabo zraka, obogatenega z ozonom, za obdelavo naravnih miner-

alnih vod in izvirskih vod; in

- Uredbo Komisije (EU) št. 115/2010 z dne 9. februarja 2010 o določitvi pogojev za uporabo aktiviranega aluminijevega oksida pri odstranjevanju fluorida iz naravnih mineralnih vod in izvirskih vod.

Z označbo »naravna mineralna voda« se lahko poimenuje voda, ki ima lastnosti, zaradi katerih se jasno razlikuje od pitne vode. Posebne lastnosti izhajajo iz vsebnosti mineralnih snovi, kemijskih elementov v sledovih oziroma drugih sestavin, ter ima lahko določene prehrabno-fiziološke učinke.

Naravna mineralna voda:

- ima lastnosti, zaradi katerih se jasno razlikuje od pitne vode, ki izhajajo iz vsebnosti mineralnih snovi, kemijskih elementov v sledovih oziroma drugih sestavin, ter ima lahko določene prehrabno - fiziološke učinke;
- ima svoj izvor v podzemnem vodnem viru, zaščitenim pred kakršnokoli možnostjo kontaminacije in izteka ali se črpa na izviru iz enega ali več naravnih iztokov ali vrtin;
- sestava, temperatura in druge pomembne lastnosti naravne mineralne vode morajo biti stalne v okviru naravnih nihanj;
- ima tudi po polnjenju enako čistost kot na izviro;
- ustreza posebnim mikrobiološkim zahtevam iz predpisa, ki ureja naravno mineralno vodo in izvirsko vodo;
- sestava, temperatura in druge pomembne lastnosti naravne mineralne vode morajo biti stalne v okviru naravnih nihanj;
- je registrirana pri pristojni instituciji. Voda, ki izvira iz tal Republike Slovenije, je lahko v prometu z označbo naravna mineralna voda, če je njeno označbo z odločbo priznalo Ministrstvo za kmetijstvo in okolje. Ministrstvo lahko prizna tudi naravno mineralno vodo, ki izvira iz tal druge države, če izpolnjuje za to predpisane pogoje.

Naravna mineralna voda je lahko v prometu na območju EU le, če je pridobila priznanje pristojnega organa.

Postopek priznanja označbe naravne mineralne vode se začne na podlagi vloge, ki jo proizvajalec vloži na Upravo RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Dunajska 22, 1000 Ljubljana.

Za vlogo je potrebno plačati upravno takso. Vloga za priznanje označbe naravne mineralne vode mora vsebovati:

I. geološke in hidrogeološke raziskave, ki obsegajo:

- natančno lego zajetja z označeno nadmorsko višino na zemljevidu v merilu največ 1 : 1000;
- podrobno geološko oceno izvora in narave zemljišča;
- stratigrafijo hidrogeoloških plasti;
- opis izvedbe zajetja;
- razmejitve ozemlja ali podrobnosti o drugih ukrepih, ki ščitijo izvir pred kontaminacijo.

II. fizikalne in fizikalno-kemijske raziskave, ki obsegajo:

- pretok vode na izviru;
- povprečno letno temperaturo vode ob izviru;
- povezavo med vrsto in značilnostmi geoloških plasti ter vrsto in značilnostmi mineralnih snovi v vodi;
- ostanek po sušenju;
- električno prevodnost in redoksní potencial, z navedbo temperature merjenja;
- koncentracijo vodikovih ionov (pH);
- stopnjo radioaktivnosti na iztoku izvira;
- po potrebi razmerje izotopov v vodi: kisik (16O, 17O, 18O) in vodik (proton-1H, deuterij-2H, tritij-3H);
- toksičnost nekaterih snovi, ob upoštevanju mejnih vrednosti, določenih zanje.

III. senzorično oceno, ki obsega:

- izgled (barva, motnost), vonj in okus vode na mestu črpanja.

IV. analize kemijskih parametrov naravne mineralne vode v skladu s Pravilnikom o naravnih mineralnih vodih, izvirski vodi in namizni vodi (Ur. l. RS št. 50/04 in 75/05), z navedbo:

- glavnih sestavin v mg/l;
- nedisociranih snovi;
- raztopljenih plinov;
- vsebnosti raztopljenih mineralnih

snovi;

- vsebnosti elementov v sledovih;
- vsebnosti sestavin, ki so naravno prisotne in njihove najvišje mejne vrednosti, ki v primeru, da so presežene, lahko predstavljajo tveganje za zdravje. Organski in anorganski onesnaževalci ne smejo biti prisotni.

V. mikrobiološke analize naravne mineralne vode

Analiza mora vključevati dokaze o določitvi:

- odsotnosti parazitov ter patogenih mikroorganizmov in odsotnosti:

- a) bakterij vrste *Escherichia coli* in ostalih koliformnih bakterij v 250 ml pri temperaturah 37 °C in 44,5 °C;
- b) enterokokov v 250 ml;
- c) sporogenih sulfitreducirajočih anaerobnih bacilov v 50 ml;
- d) bakterij vrste *Pseudomonas aeruginosa* v 250 ml.

- skupnega števila enot, ki tvorijo kolonije mikroorganizmov, sposobnih za razmnoževanje, v ml vode:

- a) pri 20 do 22 °C v 72 urah;
- b) pri temperaturi 37 ± 2 °C v 24 urah.

VI. farmakološke, fiziološke in klinične raziskave

Farmakološke, fiziološke in klinične raziskave so neobvezne za postopek priznanja naravne mineralne vode.

Raziskave, ki morajo biti opravljene v skladu z znanstveno priznanimi metodami, morajo dokazati posebne lastnosti naravne mineralne vode in njene učinke na človekov organizem, kot so diureza, želodčna in črevesna funkcija, izravnavanje pomanjkanja mineralnih snovi ipd.

VII. poročilo o opravljenem prvem pregledu in ustreznosti opreme za izkoriščanje naravne mineralne vode, iz katerega mora biti razvidno, ali so izpolnjeni predpisani pogoji za priznanje naravne mineralne vode in njeno izkoriščanje.

Vlagatelj opravi fizikalne in fizikalno-kemijske raziskave, oceno, analize in poročilo, s strani MKO pooblaščen zavod (ZZV Maribor, ZZV Celje ali ZZV Novo Mes-

to) in sicer:

- na izviru,
- po polnjenju in
- v primeru, da se ob polnjenju izvaja postopek obdelave NMV (filtracija, dekantiranje, oksidacija ali izločanje spojin z ozonom), mora vloga obsegati tudi raziskave po obdelavi.

Ekspertna komisija, imenovana s strani ministra, preuči vlogo za priznanje označbe naravne mineralne vode in o njej poda mnenje. Na podlagi popolne vloge in pozitivnega mnenja ekspertne komisije, se z odločbo prizna naravno mineralno vodo.

Po priznanju naravne mineralne vode je potrebno redno letno poročati ministrstvu o izvedenih pregledih naravne mineralne vode, ki jih izvaja pooblaščen zavod (ZZV Maribor, ZZV Celje ali ZZV Novo Mesto).

Vlagatelj, ki pridobi pravico do uporabe označbe naravna mineralna voda, lahko pri ministrstvu vloži vlogo za podelitev zaščitnega znaka za naravno mineralno vodo.

V Evropi se lahko tržijo samo naravne mineralne vode, ki so jih priznali pristojni organi posameznih držav članic.

➔ Prosim za pojasnilo, kakšne je odgovornost dobavitelja nagrobnih sveč glede ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami?

Pravila ravnanja dobavitelja nagrobnih sveč so določena z Uredbo o ravnanju z odpadnimi nagrobnimi svečami (Ur. l. RS, št. 78/08 v nadaljevanju uredba). Ta določa, da morajo proizvajalec, pridobitelj in uvoznik za nagrobne sveče, ki jih dajejo v promet, na svoje stroške zagotoviti zbiranje odpadnih nagrobnih sveč od izvajalcev javne službe in upravljavcev pokopališč in za zbrane odpadne nagrobne sveče na svoje stroške zagotoviti predelavo.

Proizvajalec, pridobitelj in uvoznik, morajo biti vpisani v evidenco proizvajalcev, pridobiteljev in uvoznikov nagrobnih sveč, ki jo vodi pristojno ministrstvo. Ministrstvo po uradni dolžnosti vpiše proizvajalca, pridobitelja in uvoznika v evidenco proizvajalcev, pridobiteljev in uvoznikov v evi-

denco in izda potrdilo, če:

- ugotovi, da je vpisan v evidenco embalerjev, pridobiteljev embalariranega blaga in proizvajalcev oziroma pridobiteljev embalaže, ki ureja okoljsko dajatev za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne embalaže,
- z odločbo potrdi skladnost njegovega načrta ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami z zahtevami uredbe in s smernicami iz operativnega programa varstva okolja na področju ravnanja z ločeno zbranimi frakcijami komunalnih odpadkov in
- ugotovi, da zbiralci, ki so navedeni v načrtu ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami, izpolnjujejo pogoje za vpis v evidenco zbiralcev odpadkov v skladu s uredbo.

Proizvajalec, pridobitelj in uvoznik, ki zagotavlja ravnanje z odpadnimi nagrobnimi svečami, mora k vlogi za potrditev načrta ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečam priložiti predlog, ki vsebuje podatke:

- o predvidenem načinu in obsegu prevzemanja odpadnih nagrobnih sveč od

izvajalcev javne službe in upravljavcev pokopališč,

- o imenu in sedežu oseb, ki bodo kot zbiralci prevzemali odpadne nagrobne sveče,
- o vrsti in zmogljivosti sredstev in opreme za predhodno skladiščenje odpadnih nagrobnih sveč pri izvajalcih javne službe v zbirnih centrih komunalnih odpadkov,
- o vrsti in zmogljivosti sredstev in opreme, s katero razpolagajo zbiralci, za prevzemanje odpadnih nagrobnih sveč ter za njihovo oddajo in predhodno skladiščenje v zbirnih centrih in njihovo oddajo v predelavo,
- o predvideni letni količini prevzetih odpadnih nagrobnih sveč, izraženi v kilogramih, in ocenjeni iz podatkov o letni količini nagrobnih sveč, ki jih dajo v promet osebe, za katere je načrt ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami izdelan, in o predvidenih izvajalcih predelave odpadnih nagrobnih sveč.

V evidenci proizvajalcev, pridobiteljev in uvoznikov se vodijo naslednji podatki:

- firma in sedež proizvajalca, pridobitelja ali uvoznika,
- letna količina nagrobnih sveč, izražena v kilogramih, ki se daje v promet,
- številka načrta ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami iz evidence načrtov ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami,
- firma in sedež osebe, ki je nosilec izvajanja načrta ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami,
- datum vpisa v evidenco.

Posamezni proizvajalec, pridobitelj ali uvoznik je lahko vpisan v evidenco proizvajalcev, pridobiteljev in uvoznikov na podlagi njegovega načrta ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami ali na podlagi skupnega načrta ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami z večimi proizvajalci, pridobitelji ali uvozniki.

➤ Kakšna je odgovornost delodajalca, če se določeno nevarnost ali obremenitev za zdravje ne ugotovi, pa kljub temu pride do škodnega primera?

mFI=PO

Aktualne gospodarske razmere in poslovno okolje narekujejo potrebo po hitro dostopnih, zanesljivih in ažurnih informacijah o poslovnih partnerjih. AJPES je v ta namen razvil mobilno aplikacijo mFI=PO AJPES, ki prek pametnih telefonov in tablic omogoča hitro informiranje o osnovnih podatkih ter kazalnikih vsakega poslovnega subjekta (gospodarske družbe, s.p. in zadruga) v državi.

mFI=PO AJPES je namenjen uporabi:

- pri prvih poslovnih stikih, sestankih ter drugih oblikah seznanjanja s poslovnimi subjekti;
- pri odločitvi, ali je potrebno za podrobnejše spoznanje poslovnega subjekta, zlasti za oceno kreditnega (plačilnega) tveganja, poznati tudi njegovo bonitetno oceno po modelu S.BON AJPES, ki jo lahko pridobi na AJPES.

Preko aplikacije eEBR pa AJPES omogoča tudi dostop do podatkov poslovnih subjektov v Evropi (več informacij o drugih storitvah AJPES najdete na spletnem naslovu www.ajpes.si).

Temeljna dolžnost delodajalca je, da pisno oceni tveganja, ki so jim delavci izpostavljeni ali bi jim lahko bili izpostavljeni. Ocenjevanje tveganja torej obsega identifikacijo nevarnosti, ugotovitev, kdo od delavcev bi jim bil lahko izpostavljen, oceno obstoječega tveganja, odločitev o tem, ali je tveganje sprejemljivo, in o uvedbi ukrepov za zmanjšanje nesprejemljivega tveganja.

Ocenitev tveganja je podlaga za pisno izjavo o varnosti z oceno tveganja, ki jo sprejme delodajalec. Z izjavo o varnosti delodajalec opredeli obveznosti in odgovornosti oseb, ki so pri njem odgovorne za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu.

Ne glede na to, če opravljanje strokovnih nalog prenese na strokovnega delavca ali zunanjo strokovno službo, je delodajalec vedno odgovoren za varnost pri delu.

➤ Zanima me kako morajo biti označene nakupovalne vrečke za večkratno uporabo (npr. izdelane iz 100% polipropilena)?

Uredba (EU) št. 1007/2011 Evropskega parlamenta in sveta o imenih tekstilnih vlaken določa, da morajo biti izdelki, ki vsebujejo najmanj 80 utežnih % tekstilnih vlaken, etiketirani ali označeni z informacijami o surovinski sestavi z imeni naštetimi v Prilogi I. To velja tudi za omenjeni »polipropilen« (37. točka tabele 2 Priloge I). Torej na vrečki morate označiti surovinsko sestavo, ki se glasi: »polipropilen«.

Uredba določa pogoje in pravila za etiketiranje in označevanje tekstilnih izdelkov ter pravila za imena tekstilnih vlaken. Uredba se uporablja v vseh stopnjah dobavne verige in zahteva, da so tekstilni izdelki, ki se prodajajo na trgu EU etiketirani in označeni z informacijo o surovinski sestavi.

Poleg tega mora tekstilni izdelek izpolnjevati tudi splošno EU zakonodajo glede omejevanja trženja in uporabe določenih nevarnih substanc in pripravkov (Priloga XVII k Uredbi REACH (EU) 1907/2006 in Priloga I Uredbe (EU) 850/2004 o obstojnih organskih onesnaževalih).

➤ Rad bi izvedel zakaj so ustanovljene nacionalne kontaktne točke?

Kontaktne točke opravljajo naloge, ki so opredeljene in določene v pravnih podlagah kot so:

- Zakon o standardizaciji (Uradni list RS, 59/1999)
- Zakon o ratifikaciji Marakeškega sporazuma o ustanovitvi svetovne trgovinske organizacije (Uradni list RS, 10/1995)
- Uredba o postopkih notificiranja na področju standardov, tehničnih predpisov in postopkov za ugotavljanje skladnosti (Uradni list RS, 66/2000, 35/2005, 57/2008). Z omenjeno Uredbo je Slovenija v pravni red prenesla določila evropske direktive o postopku informiranja na področju standardov in tehničnih predpisov (Direktiva Sveta 98/34/ES), kot dopolnjena z evropsko direktivo 98/48/ES in Sporazuma o tehničnih ovirah v trgovini (WTO/TBT).
- Uredba o medsebojnem priznavanju (ES 764/2008). Zakon o storitvah na notranjem trgu (ZSNT) (Uradni list RS, št. 21/2010).
- Uredba o postopku notificiranja zahtev za storitve (Uradni list RS, št. 80/2010).
- Uredba (EU) št. 305/2011 evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2011 o določitvi usklajenih pogojev za trženje gradbenih proizvodov in razveljavitvi Direktive Sveta 89/106/EGS.
- Sklep vlade RS o imenovanju SIST Kontaktne točke za proizvode za gradbeništvo v skladu z 10. členom Uredbe (EU) št. 305/2011.

Ustanovljene so kontaktne točke za: notifikacijo, proizvode, storitve in za gradbeništvo.

Naloge teh točk so:

- notificiranje standardov, tehničnih predpisov in postopkov za ugotavljanje skladnosti po direktivi 98/34/ES in po sporazumu WTO/TBT,
- izobraževanje zakonodajalcev o pomenu pravočasnega notificiranja tehničnih predpisov,
- sodelovanje v zrcalnem odboru za neharmonizirano področje in notifikacijo, ki deluje v okviru ministrstva pristojnega za gospodarstvo,
- posredovanje informacij o zahtevah za

neharmonizirane proizvode v skladu z evropsko Uredbo o medsebojnem priznavanju,

- izobraževanje gospodarskih subjektov o možnostih preprečevanja trgovinskih ovir,
- posredovanje brezplačnih informacij o veljavnih standardih in tehničnih predpisih v RS in tujini,
- notificiranje zahtev za storitve v skladu z Direktivo 2006/123/ES o storitvah na notranjem trgu,
- zagotavljanje informacij gospodarskim subjektom ali pristojnim organom druge države članice o določbah, ki veljajo na njihovem ozemlju, za izpolnjevanje osnovnih zahtev za gradbene objekte, veljavnih za predvideno uporabo vsakega gradbenega proizvoda.

Kontaktne točke nudijo informacije o vseh tehničnih predpisih, izdanih v Republiki Sloveniji od leta 1995 naprej in seznam standardov, na katere se ti predpisi sklicujejo. Poleg tega kontaktna točka redno ažurira sezname harmoniziranih standardov, ki so objavljeni v Evropskem Uradnem listu, objavlja sezname harmoniziranih standardov za potrebe ministrstev in s tem spodbuja pristojna ministrstva k redni objavi seznamov harmoniziranih standardov.

Kontaktna točka za proizvode na primer zagotavlja informacije o proizvodih, za katere doslej še ni enotnih predpisov v EU. To vključuje zlasti informacije o veljavni nacionalni zakonodaji za proizvode in posledične zahteve za proizvode, na primer v zvezi z, velikostjo, težo, embalažo, označevanjem,...

Kontaktne točke za proizvode so bile ustanovljene v vseh državah članicah EU. Kontaktna točka za proizvode (PCP - Product Contact Point) v Sloveniji deluje od 13. maja 2009 v okviru Slovenskega inštituta za standardizacijo (SIST) skladno z Uredbo ES št. 764/2008 o medsebojnem priznavanju.

➤ Imam spletno trgovino v kateri prodajam računalnike. Zanima me ali ima kupec pravico vrniti računalnik, ki ga je nekaj dni uporabljal nato pa se premislil in ga vrnil nazaj. Računalnik deluje normalno.

Nakup preko spletne trgovine se šteje kot sklenitev pogodbe na daljavo, upoštevajoč določila Zakona o varstvu potrošnikov (Ur.l.RS št 98/24-UPB2, 126/07, 86/09, 78/11)

V takih primerih ima kupec pravico, da v 14 dneh od prevzema blaga sporoči prodajalcu, da odstopa od pogodbe, pri tem pa mu ni potrebno navajati razloga za svojo odločitev. Blago mora potrošnik nepoškodovano in v nespremenjeni količini vrniti podjetju v 30 dneh po sporočilu o odstopu od pogodbe na svoje stroške. Prav tako se šteje za odstop od pogodbe, če potrošnik vrne prejeto blago v roku za odstop od pogodbe (14 dni) brez posebnega sporočila o odstopu. Če potrošnik odstopi od pogodbe, mu mora podjetje vrniti vsa opravljena plačila in sicer takoj, ko je to mogoče, najkasneje pa v 30 dneh po prejemu sporočila o odstopu od pogodbe.

Razlog za takšno posebno ureditev pri sklepanju pogodb na daljavo so posebne okoliščine: relativno enostavno sklepanje pogodb, zamik pri plačilu blaga, zanašanje na prodajalčeve navedbe oziroma opis in nezmožnost preverjanja blaga.

Pri pravici do odstopa od pogodbe, sklenjene na daljavo, je treba vedeti, da gre za odstop od pogodbe, ne da bi bilo s stvarjo samo karkoli narobe, pač pa gre ta pravica potrošniku že zaradi same narave pogodbe – sklenitev pogodbe na daljavo. Pri pravici do odstopa od pogodbe namreč ne gre za to, da potrošnik ne bi vedel, kaj kupuje (načeloma potrošnik tudi pri ostalih stvareh ve, kaj naroča), temveč zgolj za to, da o svoji odločitvi v zakonsko predvidenem roku premisli in v primeru, da je bila ta odločitev prenapljena, spremeni svojo odločitev in odstopi od pogodbe.

Prav tako je treba vedeti, da sklenitev pogodbe na daljavo potrošniku ne daje več pravic, kot sicer sklenitev pogodbe na klasičen način (to je z obiskom v prodajalni). Tako potrošnik ne more in ne sme prejetega blaga neovirano uporabljati ves čas do odstopa od pogodbe, saj tukaj ne gre za nakup na preizkušnjo, kjer bi bil preizkus blaga pogoj za ohranitev pogodbe in veljavi. Potrošnik tako sme opraviti ogled in preizkus prejetega blaga zgolj v obsegu,

kot je to nujno potrebno za ugotovitev dejanskega stanja in kot je to običajno v prodajalnah. Vsakršno »preizkušanje«, ki odstopa od navedenega, je mogoče šteti za uporabo blaga, kar pomeni, da potrošnik s tem izgubi pravico do odstopa od pogodbe.

✚ Zanima me, če moram za trgovino na debelo s kemikalijami imeti kakšno posebno dovoljenje?

V skladu s 44. členom Zakona o kemikalijah (Ur. l. RS, št. 110/03 – UPB, 16/08 in 9/11) morajo pravne ali fizične osebe, ki opravljajo dejavnost:

- proizvodnje nevarnih kemikalij,
- prometa z nevarnimi kemikalijami,
- skladiščenja nevarnih kemikalij ali
- uporabe nevarnih kemikalij.

pridobiti dovoljenje. Pravne ali fizične osebe morajo imeti sedež v RS ali v kateri od držav članic EU. Če je sedež pravne osebe v drugi državi EU morajo imeti podružnico v RS.

Postopek za pridobitev dovoljenja je določen v Pravilniku o postopku za pridobitev dovoljenja za opravljanje dejavnosti proizvodnje nevarnih kemikalij, prometa z nevarnimi kemikalijami, skladiščenja nevarnih kemikalij ali uporabe nevarnih kemikalij (Ur. l. RS, št. 74/11).

Dovoljenja za opravljanje dejavnosti prometa z nevarnimi kemikalijami ni potrebno pridobiti za pravne in fizične osebe, ki opravljajo promet na drobno s kemikalijami kot predmeti splošne rabe, ki so razvrščeni v skupine zelo lahko vnetljivih, lahko vnetljivih, vnetljivih, dražilnih in okolju nevarnih kemikalij, razen, če prometa teh kemikalij ne ureja na poseben način drug zakon.

Dovoljenja za uporabo nevarnih kemikalij **ni potrebno pridobiti tudi:**

- znanstveno-raziskovalnim in izobraževalnim ustanovam,
- javnim zavodom in
- državnim organom, ki kemikalije uporabljajo izključno za svojo osnovno dejavnost.

Seznam pravnih in fizičnih oseb, ki imajo dovoljenje za opravljanje dejavnosti vodi Urad Republike Slovenije za kemikalije.

✚ Iz Tajske nameravam uvoziti dišave in kreme za telo. Zanima me ali moram te izdelke registrirati v RS, predno jih pričnem prodajati ?

V skladu z veljavno kozmetično zakonodajo, in sicer:

- Uredbo o izvajanju Uredbe (ES) o kozmetičnih izdelkih (Ur. l. RS, št. 61/13),
- Uredbo (ES) št. 1223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o kozmetičnih izdelkih,
- Pravilnikom o sestavi kozmetičnih proizvodov (Ur. l. RS, št 18/13) (neuradno prečiščeno besedilo),
- Pravilnikom o mikrobiološki ustreznosti kozmetičnih proizvodov (Ur. l. RS, št. 46/03),
- Pravilnikom o obrazcu za priglasitev dobaviteljev kozmetičnih proizvodov in načinu sporočanja o novih kozmetičnih proizvodih pred prvim dajanjem v promet (Ur. list RS, št. 114/03 in 40/07),
- Pravilnikom o vsebini in načinu označevanja kozmetičnih proizvodov (Ur. l. RS, št. 114/03),
- Pravilnikom o postopku in vsebini vloge za zaščito podatkov o sestavinah kozmetičnih proizvodov (Ur. l. RS, št. 2/04,104/07),
- Pravilnikom o alternativnih metodah za preskušanje kozmetičnih proizvodov (Ur. l. RS, št. 3/05),
- Pravilnikom o načinu vzorčenja ter metodah za laboratorijske analize kozmetičnih proizvodov (Uradni list RS, št. 59/06).

mora odgovorna oseba (proizvajalec oz distributor) predno je kozmetični izdelek dan na trg opraviti elektronsko priglasitev kozmetičnega izdelka na Evropsko komisijo.

Odgovorna oseba v elektronski obliki na Evropsko komisijo predloži naslednje informacije:

1. kategorijo kozmetičnega izdelka in njegovo ime ali imena, ki omogočajo njegovo specifično identifikacijo;
2. ime in naslov odgovorne osebe, pri kateri je dokumentacija z informacijami o kozmetičnem izdelku vselej dostopna;
3. državo izvora v primeru uvoza;

Želite prihraniti pri bančnih stroških?

Preverite posebno ponudbo Hranilnice LON za člane GZS-PTZ.

Več na www.lon.si

info@lon.si

Enostavni prihranki z izbiro prave banke

Realnost podjetništva v Sloveniji je takšna, da vsi želijo več za manj denarja. Posledično je potrebno optimizirati poslovanje, saj le tako podjetja in podjetniki lahko ostajajo konkurenčni. Eden najbolj enostavnejših in najbolj nebolečih načinov je izbira prave banke.

V Hranilnici LON smo pripravili posebno ponudbo za člane GZS-PTZ, s katero vam pomagamo prihraniti pri bančnih storitvah. Nudimo vam ugodno bančno poslovanje za vašo poslovno dejavnost, ki vključuje plačilni promet, poslovni račun, možnosti financiranja poslovanja, kartično poslovanje, depozite, ... Preverite si cene nekaterih naših storitev v tabeli, celotna naša ponudba pa vam je na voljo na www.lon.si ali v naših poslovnih enotah.

Storitev	Strošek za člane GZS - PTZ	
Vodenje računa – 1. leto (za nove komitente)		brezplačno
Vodenje računa – po preteku 1 leta	7,50 EUR (~~redna cena~~)	4,10 EUR
Pristopnina k elektronski banki	27,00 EUR (~~redna cena~~)	brezplačno
Mesečno nadomestilo za uporabo	2,50 EUR (~~redna cena~~)	1,30 EUR
Interni in eksterni prilivi		brezplačno
Interni elektronski nalog	~~0,19 EUR~~	brezplačno
Eksterni elektronski nalog	0,55 EUR (~~redna cena~~)	0,35 EUR

- državo članico, v kateri se bo kozmetični izdelek dal na trg;
- kontaktne podatke fizične osebe, s katero se po potrebi lahko stopi v stik;
- prisotnost snovi v obliki nanomaterialov
- ime in CAS številko ali ES številko snovi, ki so razvrščene kot rakotvorne, mutagene ali strupene za razmnoževanje (CMR), kategorije 1A ali 1B;
- okvirno formulacijo, ki omogoča hitro in ustrezno zdravljenje v primeru težav.

Elektronska priglasitev kozmetičnega izdelka se opravi preko spletnega notifikacijskega portala za kozmetične izdelke (ang. Cosmetic Products Notification Portal, CPNP). Za pomoč uporabnikom je Evropska komisija na svoji spletni strani objavila priročnik za uporabo CPNP portala in povezavo za dostop do portala ter najbolj pogosto zastavljena vprašanja glede uporabe CPNP portala.

✚ V prodajalni s tehničnimi izdelki nameravam ponudbo izdelkov dopolniti še z vžigalniki. Ali obstajajo kakšni posebni pogoji glede prodaje vžigalnikov?

Na osnovi Uredbe o izvajanju odločbe Komisije o zahtevi, da države članice sprejmejo ukrepe za zagotovitev, da se dajo na trg samo vžigalniki, ki so varni za otroke in za prepoved dajanja neobičajnih vžigalnikov na trg, so se uzakonile posebne varnostne zahteve za vžigalnike, ki se dajejo na trg v Sloveniji oz. na notranjem trgu EU.

V Uredbi so opredeljene zahteve za vžigalnike glede varnosti za otroke ter za prepoved dajanja na trg neobičajnih vžigalnikov. Opredelitev neobičajnega vžigalnika je podana v specifikaciji 3.2 tehničnega standarda SIST EN 13869:2004 Vžigalniki, varni za otroke (1). Po tej opredelitvi je:

Neobičajni vžigalnik proizvod, ki:

- proizvaja ogenj,
- ga uporabljajo potrošniki za prižiganje cigaret, cigar, pip,
- vključuje kakršnokoli držalo,
- se lahko vgradi kasneje ali kakršenkoli dodatek, ki se lahko pritrdi kasneje in
- spominja na predmet, ki je privlačen za otroke ali je namenjen otrokom, mlajšim od 51 mesecev ali pa ima zabavne avdio efekte ali druge efekte, namenjene zaba-

vi otrok.

Poleg omenjenega standarda veljajo za vžigalnike tudi varnostne zahteve, določene v standardu SIST EN 9994, ki se nanašajo na višino plamena, odpornost na visoke temperature, čas ugasnitve plamena, maksimalno polnjenje, odpornost na padce, itd.

Za luksuzne in pol-luksuzne vžigalnike veljajo izjeme glede zahteve za varnost otrok. Nameščeno so take vrste vžigalniki, ki se lahko ponovno napolnijo in za katere proizvajalci na zahtevo pristojnemu organu lahko zagotovijo potrebno dokumentacijo, ki potrjuje, da so vžigalniki zasnovani, izdelani tako da v času življenjske dobe, ki ne sme biti krajša od pet let, stalno zagotavljajo pričakovano varno uporabo, so predmet popravila in izpolnjujejo naslednje zahteve:

- imajo v skladu z Direktivo 1999/44/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 171, 7. 7. 1999) pisno garancijo proizvajalca za obdobje vsaj dveh let,
- jih je praktično možno popraviti in varno ponovno napolniti v vsej življenjski

dobi, predvsem pa morajo imeti popravljiv vžigalni mehanizem,

- imajo nepotrošne sestavne dele. V primeru, da obstaja verjetnost, da se po obdobju garancije ob nepretrgani uporabi obrabijo ali pokvarijo pa morajo obstajati pooblaščen poprodajne službe s sedežem v EU, ki izvedejo zamenzavo sestavnega dela.

✚ Ker pričujem s trgovino na debelo in drobno z živilskimi izdelki (tudi domače proizvodnje) me zanima kako je urejeno področje higijene živil.

Na ravni EU je krovna uredba na področju higijene živil, Uredba (ES) št. 852/2004 Evropskega parlamenta in Sveta o higijeni živil in Uredba Komisije (ES) št. 1019/2008 o spremembi Priloge II k Uredbi Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 852/2004 o higijeni živil.

Poleg tega so na tem področju sprejeti še drugi akti med njimi so ključni naslednji akti:

- Uredba (ES) št. 853/2004, ki določa posebna higienska pravila za živila živalskega izvora z namenom, da se zagotovi visoka stopnja varnosti živil in javnega zdravja,
- Uredba (ES) št. 854/2004, ki vzpostavlja skupen okvir za uradni nadzor proizvodov živalskega izvora, namenjenih za prehrano ljudi in določa posebna pravila za sveže meso, školjke, mleko in mlečne izdelke,
- Uredba Komisije (ES) št. 322/2006 z dne 23. februarja 2006 o spremembi Uredbe (ES) št. 1043/2005 zaradi določb o higijeni živil in o živilih živalskega izvora, določenih z uredbama Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 852/2004 in (ES) št. 853/2004,
- Uredba (ES) št. 178/2002 o določitvi splošnih načel živilske zakonodaje. Ta uredba določa postopke o varnosti živil in vzpostavlja Evropsko agencijo za varnost hrane,
- Uredba (ES) št. 882/2004, ki reorganizira uraden nadzor živil in hrane za živali, da bi vnesla nadzor v vse stopnje produkcije in v vse sektorje,
- Uredba Komisije (ES) št. 37/2005 z dne 12. januarja 2005 o spremljanju temperature v prevoznih sredstvih, skladiščih in pri shranjevanju hitro

zamrznjenih živil, namenjenih za prehrano ljudi.

Na ravni slovenske zakonodaje so v veljavi naslednji predpisi :

- Uredba o izvajanju delov določenih uredb Skupnosti glede živil, higijene živil in uradnega nadzora nad živil, (Ur.l. št. 120/05, 66/06 in 70/08; neuradno prečiščeno besedilo),
- Pravilnik o prenehanju veljavnosti Pravilnika o higijeni živil, (Ur.l.RS, št. 54/07),
- Pravilnik o zdravstvenih zahtevah za osebe, ki pri delu v proizvodnji in prometu z živilom prihajajo v stik z živilom, (Ur.l. RS, št. 82/03 in 25/09, neuradno prečiščeno besedilo),
- Pravilnik o higienskih zahtevah za ladijski prevoz posameznih živil po morju, (Ur. l. RS, št. 86/03 in 64/04),
- Pravilnik o varnosti hitro zamrznjenih živil, (Ur.l. RS, št. 63/02, 117/02, 46/06 in 53/07).

Poudariti velja, da omenjeni predpisi ne urejajo področja sestave in kakovosti živil.

Vsi nosilci živilske dejavnosti, ki opravljajo druge aktivnosti kot je primarna proizvodnja hrane (npr. trgovina) morajo izpolnjevati splošne higienske zahteve, določene v Prilogi II. V tej prilogi so določene zahteve, ki se nanašajo na:

- prostore in premične obrate,
- pogoje prevoza,
- opremo,
- ostanke živil,
- oskrbo z vodo,
- osebno higieno ljudi v stiku z živilom,
- živila,
- embalaranje in pakiranje živil,
- toplotno obdelavo, ki omogoča predeleovanje nekaterih živil,
- usposabljanje zaposlenih v sektorju.

Poleg tega morajo vsi nosilci živilske dejavnosti upoštevati določbe Uredbe (ES) št. 853/2004 o posebnih higienskih pravilih za živila živalskega izvora, v nekaterih primerih pa tudi posebna pravila, ki se nanašajo na skladnost z mikrobiološkimi merili za živila, nadzor temperature živil, upoštevanje zamrzovalne verige, vzorčenje in analize.

Nosilci živilske dejavnosti (razen tistih nosilcev, ki se ukvarjajo s primarno proizvod-

njo) upoštevajo principe sistema HACCP (analiza tveganj in kritičnih nadzornih točk), vpeljanega s strani Codex Alimentarius (zbirka mednarodnih standardov za živila, pripravljena s strani Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo).

Načela HACCP predpisujejo nekatere zahteve, ki jih je treba upoštevati v celotnem ciklusu proizvodnje, predelave in distribucije hrane, z namenom, da se ugotovi kritične točke, katerih obvladovanje je neizogibno za zagotavljanje varnosti hrane, in sicer :

- ugotavljanje vseh tveganj, ki jih je treba preprečiti, odpraviti ali znižati na sprejemljive ravni,
- ugotavljanje kritičnih kontrolnih točk v fazi ali fazah, na katerih je nadzor nujen,
- določitev kritičnih mej na kritičnih kontrolnih točkah, nad katerimi je ukrepanje nujno,
- vzpostavitev in izvajanje učinkovitih postopkov spremljanja na kritičnih kontrolnih točkah,
- vzpostavitev korektivnih ukrepov, kadar spremljanje pokaže, da kritična nadzorna točka ni pod nadzorom,
- vzpostavitev postopkov za preverjanje učinkovitosti izvajanih ukrepov,
- vzpostavitev evidenc z namenom, da se dokaže učinkovito izvajanje ukrepov ter da se olajša uradni nadzor pristojnim organom.

Na področju trgovine so bile sprejete Smernice dobrih higienskih navad na načelih sistema HACCP v trgovini ter Smernice dobrih higienskih navad na načelih sistema HACCP za mesnice in ribarnice so na voljo na spletni strani info@ptz.si.

Smernice vsebujejo obvezne minimalne higienske zahteve in številna praktična priporočila, ki jih

morajo v primeru sklicevanja nanje, izvajati trgovska podjetja, če želijo pri opravljanju prodajnih procesov zagotavljati varnost živil po načelih sistema HACCP.

Izvajanje načel HACCP s strani nosilcev živilske dejavnosti ne nadomešča uradnega nadzora s strani pristojnih organov. Izpostaviti velja tudi, da morajo nosilci živilske dejavnosti v skladu z Uredbo (ES) št. 178/2002, vzpostaviti sistem za zago-

tavljanje sledljivosti živil in njihovih sestavin. Na ta način mora nosilec živilske dejavnosti ob ugotovitvi, da živilo predstavlja visoko tveganje za zdravje, živilo takoj umakniti s trga in o tem obvestiti tako pristojne organe kot tudi uporabnike. Izpostaviti velja, da so zahteve glede higiene živil obvezne tudi za vse izdelke, ki se uvozijo v EU iz tretjih držav.

✦ Zanima me katere podatke mora vsebovati deklaracija piva?

Pri označevanju piva je potrebno upoštevati določila dveh pravilnikov in sicer:

» Pravilnika o splošnem označevanju predpakiranih živil (Ur.l. RS, št. 50/04, (58/04 popr.), 43/05, (64/05 popr.), 83/05, 115/05, 118/07,45/08), ki določa naslednje obvezne podatke:

1. ime, pod katerim se živilo daje v promet (prodajno ime);
2. seznam sestavin in količina sestavin ali kategorije sestavin v skladu s 17. členom tega pravilnika;

3. neto količina;
  4. rok uporabnosti;
  5. serija (lot) živila;
  6. posebni pogoji shranjevanja (hranjenja) ali pogoji uporabe;
  7. ime in naslov ali firmo in sedež proizvajalca ali tistega, ki živilo pakira, ali prodajalca, ki mora imeti naslov oziroma sedež v Skupnosti;
  8. podatek o kraju porekla, če bi izpustitev tega podatka lahko zavedla končnega potrošnika glede pravega porekla živila;
  9. navodilo za uporabo, kadar živilo ne bi bilo mogoče ustrezno uporabiti brez teh navodil;
  10. pri pijačah, ki vsebujejo več kot 1,2% vol alkohola, dejansko vsebnost alkohola v volumskih odstotkih.
- in
- » Pravilnika o kakovosti piva (Ur.l. RS št. 3/2003), ki določa, da se pivo v prometu razvršča in poimenuje kot:

1. pivo, ki vsebuje od 513,5% (m/m) ekstrakta v sladici;
2. specialno pivo, ki vsebuje od 13,516% (m/m) ekstrakta v sladici;

3. močno pivo, ki vsebuje najmanj 16% (m/m) ekstrakta v sladici;
4. lahko pivo, ki vsebuje največ 3% vol alkohola;
5. brezalkoholno pivo, ki vsebuje največ 0,5% vol alkohola;
6. pšenično pivo, izdelano iz najmanj 30% (m/m) pšeničnega slada;
7. pivo, fermentirano z mešanico mikrobioloških kultur;
8. pivo z nizko vsebnostjo ogljikovih hidratov, ki vsebuje največ 7,5 g/L ogljikovih hidratov.

✦ Prodajam računalnike in me zanima ali je lahko garancijski list za računalnike vsebovan na DVD, kjer so vsa navodila za uporabo, izjava o skladnosti ter drugi podatki in ne v papirnati obliki?

Kot je določeno v 18.členu Zakona o varstvu potrošnikov (Ur.l.RS št.98/04 -UPB2, 126/07,86/09,78/11) mora biti garancijski list sestavljen v slovenskem jeziku na papirju ali drugem trajnem nosilcu podatkov, ki je enostavno dostopen potrošniku. Kot trajni nosilec podatkov se upošteva tisti

KAKO LAHKO MALA IN SREDNJA PODJETJA ZAVARUJEJO SVOJE IZVOZNE POSLE?

Prva kreditna zavarovalnica sodelovanje z malimi podjetji prepoznava kot investicijo v prihodnost, saj so dober potencial za rast. Uspešno poslovanje malih podjetij je pomemben element za uspešno poslovanje velikih in to seveda velja tudi v obratni smeri.

Za mala in srednje velika podjetja so poslovne terjatve običajno nezavarovano premoženje, ki ga lahko ob uresničitvi komercialnih ali političnih rizikov trajno izgubijo in s tem ogrozijo tudi lasten obstoj.

Prva kreditna zavarovalnica malim podjetjem z letnim prometom do največ dveh milijonov evrov nudi prilagojeno ponudbo, ki omogoča enostaven dostop do zavarovanja, saj se celoten postopek odvija preko spleta oziroma elektronske pošte.

**SID -
PRVA
KREDITNA
ZAVAROVALNICA
d.d.**

Zavarovanje terjatev do tujih in/ali domačih kupcev pri Prvi kreditni zavarovalnici je celovita storitev, ki poleg varovanja pred finančno izgubo malemu in srednjemu podjetju prinaša tudi druge zavarovalne koristi, kot je izboljšanje njegove kreditne sposobnosti in lažji dostop do financiranja, povečanje prihodkov in dobičkonosnosti, zmanjševanje stroškov, izboljšanje ratinga in druge.

Terjatve so premoženje. Zavarujte jih.

SID - PRVA KREDITNA ZAVAROVALNICA d.d.
Davčna ulica 1
1000 Ljubljana

Zavarujemo terjatve

Več informacij na 01 200 58 10 • www.sid-pkz.si

SID - Prva kreditna zavarovalnica d.d., Ljubljana, je hčerinska družba SID BANKE

nosilec podatkov, ki potrošniku omogoča trajno shranjevanje informacij, trajen dostop do njih in njihovo reprodukcijo. Med takšne nosilce se štejejo zlasti papir, ključke USB, CD-ROM, DVD, spominske kartice ali trdi diski računalnikov in e-pošta.

V navedenem primeru je potrebno kupca seznaniti ob nakupu, da se garancijski list nahaja na DVD.

➤ Ali se lahko uveljavlja garancija tudi v primeru izgube računa?

Zakon o varstvu potrošnikov (Ur.l. RS št. 98/04 UPB 2, 126/07, 86/09 in 78/11) za uveljavljanje garancije ne predpisuje, da bi moral potrošnik ob reklamaciji predložiti tudi račun. Zadostuje izpolnjen garancijski list, iz katerega je razviden datum nakupa, kdo je bil prodajalec, naveden mora biti pooblaščen servis, obseg garancije in trajanje garancijske dobe. Garancijsko zahtevo lahko potrošniki uveljavljajo neposredno pri pooblaščenem servisu, pri proizvajalcu, ali pa pri prodajalcu.

To pomeni, da se potrošnik lahko sam odloči h kateri od omenjenih pravnih oseb bo odnesel v popravilo. Izjema velja le v primeru, ko je garancijo za izdelek dal samo prodajalec. Potem lahko uveljavljamo zahtevek le pri njemu in samo takrat bi morali tudi dokazovati, da smo izdelek kupili prav v določeni trgovini.

Račun pa ni edino sredstvo, s katerim lahko izkažemo, kje in kdaj je bil izdelek kupljen, saj to lahko storimo tudi s kakšnim drugim dokazilom, npr. s potrdilom, ki ga dobimo pri plačilu s kartico (bančni slip iz POS-terminala), z bančnim izpiskom, ki ga dobimo od banke po pošti ali ga natisnemo (če poslujemo prek elektronske banke) itd.

➤ Kako dolgo mora proizvajalec zagotavljati rezervne dele za izdelek (npr. pomivalni stroj)?

Časovno obdobje v katerem se mora zagotavljati rezervne dele je vezano na garancijo oz. v povezavi z garancijo se po Zakonu o varstvu potrošnikov (Ur. l. RS št. 98/04-UPB2, 126/07, 86/09 in 78/11) določa najdaljši rok, ki je maksimalno trikratnik dolžine garancijskega roka.

Blago, za katerega mora proizvajalec oz. prodajalec v RS obvezno izdati garancijo, določa Pravilnik o blagu, za katerega se izda garancija za brezhibno delovanje (Ur.l. RS 14/12). Ta pravilnik med drugim določa 9 skupin blaga za katere je potrebno izdati garancijo za najmanj (1) eno leto.

Garancija za brezhibno delovanje za obdobje najmanj enega leta se izda za naslednje skupine blaga:

1. Proizvodi za gospodinjsko in podobno uporabo;
2. Proizvodi avtomobilske in podobne industrije;
3. Stroji in naprave za kmetijstvo in za obdelavo majhnih površin;
4. Proizvodi informacijske tehnologije, in sicer;
5. Športna oprema in rekviziti;
6. Proizvodi s področja radio-komunikacij, avdio- in video-tehnike in naprav, ki se nanje priključujejo;
7. Elektro-medicinski pripomočki, namenjeni osebni uporabi;
8. Naprave za varstvo pred požarom,;
9. Čistilne naprave.

Garancijski rok za navedene skupine blaga ne sme biti krajši od enega leta, rok zagotavljanja vzdrževanja, zagotavljanja nadomestnih delov in priklonih aparatov pa ne krajši od treh let. Torej če je garancija za blago 2 leti, je torej potrebno zagotavljati rezervne dele 6 let.

Kot določa Zakon o varstvu potrošnikov (Ur.l. RS št. 98/ 04 UPB 2, 126/07, 86/09 in 78/11) za navedeno blago mora proizvajalec ali prodajalec ob sklenitvi prodajne pogodbe izročiti potrošniku garancijski list, navodila za sestavo in uporabo in seznam pooblaščenih servisov. Pri tem je dolžan zagotoviti pooblaščen servis, razen če sam ne opravlja te dejavnosti. Pooblaščen je tisti servis, ki ima veljavno pooblastilo proizvajalca, da lahko izvaja servisna dela

na proizvodih in ima sklenjeno pogodbo za dobavo originalnih rezervnih delov.

Garancijski list mora biti za potrošnika lahko razumljiv. Kadar je izdelek namenjen prodaji na ozemlju Republike Slovenije, mora biti garancijski list v celoti v slovenskem jeziku.

Proizvajalec je dolžan zagotoviti popravilo in vzdrževanje izdelka, za čas garancijskega roka oziroma njegovega podaljšanja brezplačno, po poteku le tega pa proti plačilu tako, da servis opravlja sam ali ima sklenjeno pogodbo o servisiranju z drugo osebo. Tudi po preteku garancijskega roka je proizvajalec dolžan potrošniku zagotavljati vzdrževanje, nadomestne dele in priklonpe aparate. Pravice iz garancije lahko potrošnik uveljavlja tudi proti prodajalcu.

➤ Imam prodajalno s pekovskimi in mesnimi izdelki. Prodajo želim popestriti s pripravo (peko) nekaterih vrst izdelkov. Ali se moram registrirati še za gostinsko dejavnost?

Upoštevač določila Zakona o trgovini ZT-1 (Ur.l.RS št. 24/08) in Pravilnika o minimalnih tehničnih pogojih za opravljanje trgovinske dejavnosti (Ur.l. RS, št. 37/09) je v okviru opravljanja trgovinske dejavnosti dopustna dodelava predpripravljenih živil pod pogojem, da se prodaja teh izdelkov ne opravlja na gostinski način. Kupca se ne sme postreči kot gosta, pač pa je potrebno živilski izdelek ustrezno embalarati, da ga lahko kupec odnese s seboj iz trgovine. Če trgovec postreže kupca na gostinski način in mu omogoči konzumiranje pripravljene hrane v prostorih trgovine ali neposredno pred njo (na mizah in pultih, ki so nameščeni pred trgovino) se mora trgovec registrirati tudi za gostinsko dejavnost in izpolnjevati vse pogoje po gostinski zakonodaji.

USPEŠNA PODJETJA SO USMERJENA V STRANKE

IDENTIKS
kartični sistemi

Management večine podjetij je še vedno fokusiran na produkte, ki jih želijo na ustrezen način predstaviti stranki, namesto da bi se osredotočal na stranko, spremljal njene želje, potrebe in rezultate, ki si jih le-ta želi.

»Program zvestobe« je besedna zveza, ki jo najdemo v arsenalu orodij že skoraj vsakega prodajnega oddelka podjetij. V večini primerov pod programom zvestobe razumemo le kartico spodbujanja nakupov oz. »kartico zvestobe«. To je poenostavljeno razumevanje programa zvestobe ali celo zloraba imena, zgolj z namenom pospeševanja prodaje.

Za vzpostavitev pravega programa zvestobe so potrebni veliko večji napori in čas, da se njeni zaposleni, in s tem tudi sama organizacija, iz produktne usmerjenosti spremenijo v organizacijo, usmerjeno h kupcu. Spreminjanje organizacije v tej smeri zahteva spremenjen pogled na strategijo, strukturo, procese, zaposlene in njihovo nagrajevanje.

Gre za zasuk miselnosti vseh v podjetju, za kar je v prvi meri odgovorno vodstvo podjetja. Program zvestobe namreč ni samo program marketinškega oddelka, ampak vseh oddelkov – razvoja, prodaje, informatike, financ, oddelkov za podporo strankam idr.

Da bi sploh lahko oblikovali program zvestobe, so potrebna tudi računalniška orodja ter seveda precej lastnega znanja in doslednosti. Vse podatke, ki jih pridobimo, je potrebno skrbno in natančno zavesti. Za ta del se običajno uporablja bodisi osnovni »lojalnostni« modul, kamor beležimo osnovne podatke kupca, ali naprednejši CRM sistem (Customer Relationship Management). V kolikor zaposleni niso resno involvirani v sam proces pridobivanja podatkov in posledično beleženja v lojalnostni modul oziroma CRM, potem je tu že prvi resni problem za postavitve dobrega programa zvestobe. Podatki, ki jih imamo, namreč niso vedno popolni in jih je potrebno dopolnjevati. Z njihovo pomočjo lahko lažje delamo primerjave, segmentacije, prediktivne analize in podobno.

Za konkretno obdelavo podatkov potrebujemo poslovnega analitika oziroma osebo, ki zna s podatki upravljati in jim dati uporabno vrednost, le-te pa naprej plasirati pravim osebam znotraj podjetja, katerim bodo v pomoč pri nadaljnjem razvoju programa.

Zvestoba podjetja v relaciji do kupca pomeni stalno prilagajanje celotnega podjetja pričakovanjem in potrebam kupcev. Podjetje se dinamično spreminja in na ta način pridobiva in ohranja zveste stranke. Posledično to za podjetje pomeni tudi profitabilnejše poslovanje.

Več o tem: www.program-zvestobe.si

Avtor: Jure Triller, IDentiks kartični sistemi d.o.o.

<p>Izdelava & potisk PVC kartic/vizitk</p> 	<p>Ovratni trakovi ID dodatki</p> 	<p>Program ID Konferenca</p>
<p>Unikatna poslovna darila</p> <p>POWER BANK</p>	<p>Več kot 400 vrst USB ključkov</p> 	<p>CLIP - celovit program zvestobe</p> <p>Ukrojen po meri vaših kupcev!</p>
<p>BIO/EKO linija izdelkov</p> 	<p>iGuard™ - Registracija delovnega časa</p> 	<p>IDENTIKS kartični sistemi</p> <p>IDentiks kartični sistemi d.o.o. PE Koprška 98, 1000 Ljubljana T: 0590 90 550 E: info@identiks.si</p> <p> </p> <p> </p>
<p>www.USB-kljucki.com</p>	<p>www.ovratnitrakovi.si</p>	<p>www.IDentiks.si</p>

IUCAB DELEGATES MEETING

12. – 14. junij 2014

Organizator mednarodnega srečanja International Union of Commercial Agents and Brokers (IUCAB) v sodelovanju z GZS Podjetniško trgovsko zbornico vabi, da se nam pridružite **13. junija 2014** ob **15.30** uri na GZS Dimičeva 13, DVORANA C, kjer boste imeli priložnost poslovnih razgovorov in mreženja B2B s predstavniki trgovskih agentov iz številnih držav. Med njimi so:

- AVSTRIJA
- NEMČIJA
- FRANCIJA
- ŠPANIJA
- GRČIJA
- CIPER
- DANSKA
- NORVEŠKA
- FINSKA
- NIZOZEMSKA
- ITALIJA
- VELIKA BRITANIJA IN IRSKA
- ŠVEDSKA
- ŠVICA

Vabimo vas, da se prijavite za predvidene pogovore s predstavniki posameznih držav na elektronski naslov: konfmsp2014@gzs.si

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Podjetniško trgovska zbornica

VETER

Izdajatelj: GZS – Podjetniško trgovska zbornica,

T: 01 58 98 312, F: 01 58 98 317, Dimičeva 13, 1504 Ljubljana,

ptz@gzs.si, www.gzs.si/ptz

Odgovorna urednica: mag. Vida Kožar

Urednica: Vida Petrovčič

Uredniški odbor: Vida Petrovčič, mag. Vida Kožar, GZS PTZ, Damjana Sever, BTL Marketing d.o.o., Članica, Jadranka Bartelj, Galatea d.o.o., Članica, Marko Prijon, Conrad Electronic, član

Tisk: TISK 24 d.o.o. **Prelom in priprava za tisk:** BTL marketing d.o.o.

Oblikovanje: Vida Petrovčič **Naklada:** 5.000 izvodov. Glasilo je brezplačno.

Fotografije: arhiv GZS

Fotografija na naslovnici: istock Photos

GZS PTZ izjavlja, da je gradivo pripravila z vso dolžno skrbnostjo in opozarja uporabnike, da so vsa besedila avtorsko zaščitena. GZS PTZ izjavlja, da za vsebino avtorskih prispevkov ne odgovarja. Prav tako opozarjamo, da besedila avtorskih prispevkov niso lektorirana, za kar GZS/PTZ ne prevzema nikakršne odgovornosti. Avtorji prispevkov jamčijo, da njihova dela ne posegajo v kakršnekoli druge pravice tretjih oseb in da ne vsebuje ničesar takega, kar bi bilo v nasprotju z veljavno zakonodajo v Republiki Sloveniji. Razmnoževanje po delih ali v celoti na kakršenkoli način in s katerimkoli sredstvom ni dovoljeno brez pisnega soglasja avtorja posameznega teksta.